

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I I UNIVERSITAT
B

MEMÒRIA DE L'INSTITUT PER A LA CONVIVÈNCIA I L'ÈXIT ESCOLAR

CURS 2017-2018

Índex

Índex	2
I. Justificació	4
II. Membres de l'equip	4
III. Àmbits d'actuació	5
1. Foment de bones pràctiques: prevenció	5
2. Formacions relacionades amb la convivència, la coeducació i la inclusió	5
2.1. Formacions del professorat reconegudes per la DGFPFP	5
2.2. Reunions formatives organitzades per Convivèxit	7
3. Assessorament i intervenció	8
4. Àmbit normatiu	12
5. Coordinació amb institucions i entitats	12
6. Comunicació i difusió	13
7. Avaluació	13
IV. Dades sobre les memòries de convivència	14
1. Aspectes generals de les memòries de convivència	14
2. Programes per a la millora de la convivència	16
3. Participació, organització i metodologies	17
4. La comissió de convivència	19
5. Coeducació	20
6. Assetjament entre iguals detectats a les escoles	21
7. Procediment disciplinari	22
V. Pla d'Actuació per al Curs 2018-2019	24
1. Bones pràctiques	24
Pla de Formació de l'ICEE	24
Formacions noves	25
2. Assessorament i intervenció	25
3. Coordinació amb institucions i entitats que treballen la convivència	25
4. Comunicació i difusió	26
5. Àmbit normatiu	26
6. Avaluació	26
Annexos	27

Annex 1. Congrés de convivència, benestar i innovació “Més enllà de la teoria”	27
Annex 2. Campanya de foment de la convivència del Govern de les Illes Balears	30
Annex 3. Trobada d'alumnes mediadors	31
Annex 4. Formacions sobre convivència dirigides a docents	33
Annex 5. Reunions formatives fetes per Convivèxit	34
a. Formació en detecció d'abús sexual infantil	34
b. Formació en pràctiques restauratives i mediació	34
c. Suport als plans de convivència	36
d. Formació en prevenció, detecció i tractament a les escoles de l'assetjament entre iguals i el ciberassetjament.	36
e. Formació en el protocol Trans.	37
Annex 6. Demandes sobre assetjament escolar i violència masclista. Casos Coneguts Trans.	38
Annex 7. Coordinacions i col·laboracions entre institucions	39
Àmbit internacional	39
Àmbit estatal	39
Àmbit autonòmic	39
Coordinacions internes	42

I. Justificació

El Decret 10/2008, de 25 de gener, pel qual es crea l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar de les Illes Balears (BOIB núm. 15, de 31 de gener) estableix a l'article 3 que la finalitat de l'Institut ha de ser contribuir a:

L'anàlisi de conflictes i el suport a les activitats de prevenció organitzades des de l'Administració educativa. [...] El disseny d'activitats socioeducatives que fomentin la creació de vincles positius entre els membres de la comunitat escolar, en col·laboració amb altres administracions i entitats. El suport als centres educatius per a l'elaboració de plans i actuacions destinats a promoure la convivència [...].

L'article 4.12 indica que l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar de les Illes Balears (ICEE) té com a funció "elaborar i aprovar la memòria del treball realitzat al llarg de l'any escolar", a més, especifica que el director o directora ha de "presentar al Consell Escolar de les Illes Balears la memòria anual d'actuacions de l'Institut i escoltar i, si escau, recollir les indicacions que facin els representants de la comunitat escolar".

Cal considerar aquesta memòria com una eina imprescindible per millorar la tasca de l'ICEE.

II. Membres de l'equip

Durant el curs 2017-2018 van ser part de l'equip de l'ICEE els membres següents:

- Marta Escoda Trobat, directora
- Elena Navarro Duch, ATD
- Maria Miquela Garau López, ATD
- Ana Maria Amengual Rigo, ATD

III. Àmbits d'actuació

Els àmbits d'actuació s'han avaluat des del Pla de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar 2015-19.

1. Foment de bones pràctiques: prevenció

En aquest apartat recollim les principals actuacions encaminades a difondre les activitats i bones pràctiques en convivència.

- El 24 i 25 de novembre de 2017 va tenir lloc el Congrés Convivència, Innovació i Benestar Escolar: “més enllà de la teoria” ([annex 1](#)).
- Des del maig a l'agost de 2018 hem participat a la campanya del Govern de les Illes Balears per posar en valor les diferents mesures que els centres docents duen a terme per millorar la convivència ([annex 2](#)).
- S'ha fet un reconeixement als centres que disposen de mediadors escolars amb cinc trobades fetes a Mallorca, Eivissa i Menorca ([annex 3](#)).
- Hem col·laborat amb les jornades de cibermentors organitzades per l'IBJove ([annex 7](#), Col·laboracions d'àmbit autonòmic).
- A la plana web de [l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar](#) s'han incorporat vídeos, reportatges i experiències.

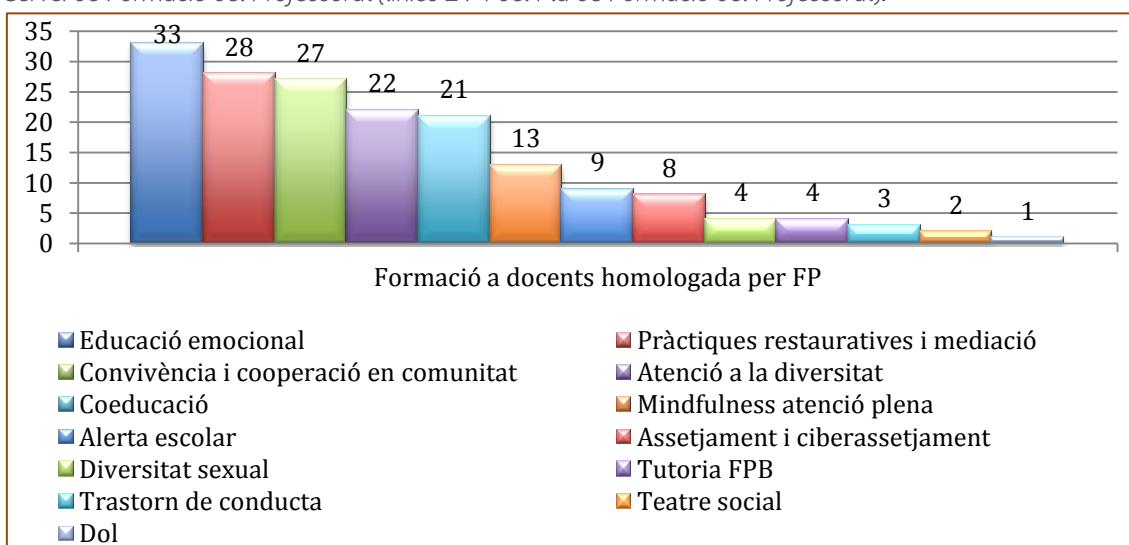
5

2. Formacions relacionades amb convivència, coeducació i inclusió

2.1. Formacions del professorat reconegudes per la Direcció General de Formació Professional i Formació del Professorat

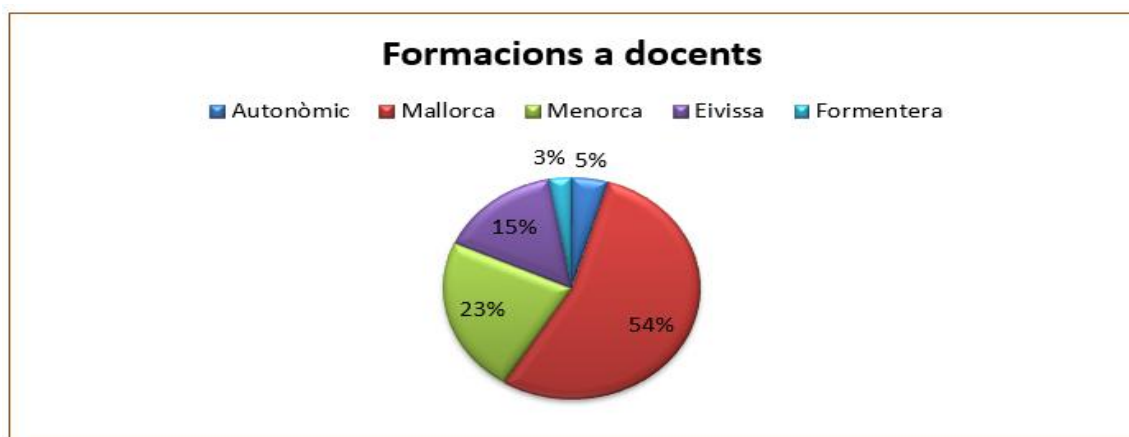
La Conselleria d'Educació i Universitat ha duit a terme 175 accions formatives que han estat reconegudes (amb hores de formació per als docents) a través del Servei de Formació del Professorat. Es poden trobar detallades les formacions fetes a [l'annex 4](#).

Gràfic núm. 1. Accions formatives sobre convivència, educació emocional i inclusivitat reconegudes pel Servei de Formació del Professorat (línies 2 i 4 del Pla de Formació del Professorat).

Cal destacar que s'han fet les formacions següents: 33 d'educació emocional (19 %), 28 pràctiques restauratives (16 %), 27 de convivència i cooperació en comunitat (15 %), 22 d'atenció a la diversitat (13 %), 21 de coeducació (12 %) i 9 sobre assetjament escolar (5 %).

Gràfic núm. 2. Accions formatives reconegudes pel Servei de Formació del Professorat per illes.

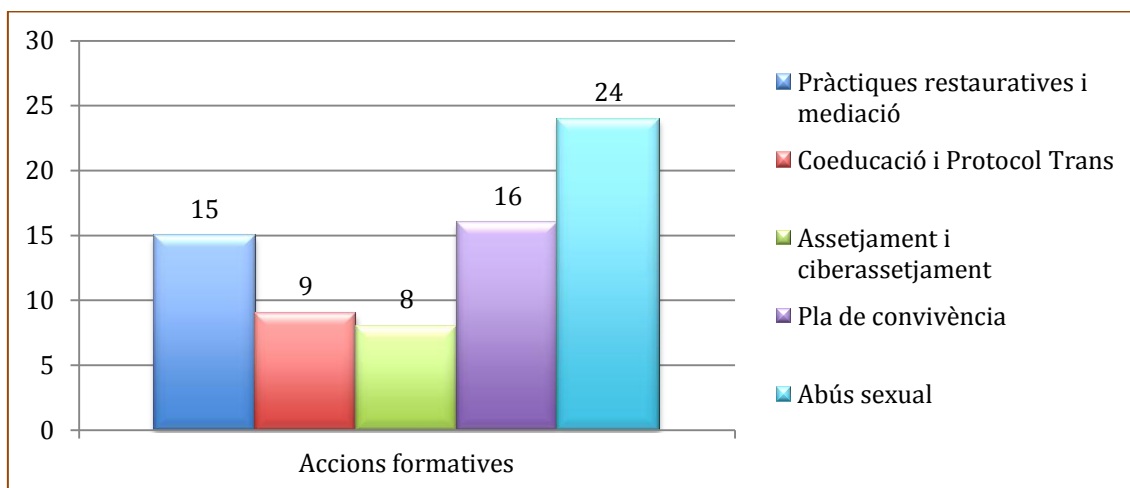

De les 175 accions formatives, se n'han fetes 98 a Mallorca (54 %), 40 a Menorca (23 %), 27 a Eivissa (15 %) i 5 a Formentera (3 %). També hi ha hagut vuit accions d'àmbit autonòmic.

2.2. Reunions formatives organitzades per Convivèxit

En aquest apartat s'inclouen les reunions formatives i els assessoraments puntuals a la comunitat educativa (de menys de 4 hores) fets per l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar ([annex 5](#)).

Gràfic núm. 3. Reunions formatives de l'Institut del curs 2018-2019

S'han dut a terme 67 accions formatives, de les quals 52 s'han adreçat a docents i 15 a altres membres de la comunitat educativa. El nombre i la temàtica d'aquestes accions formatives són:

- 15 en pràctiques restauratives, el 22 % de les accions formatives.
 - 7 formacions a docents (1 d'oberta a la comunitat).
 - 8 formacions a la comunitat.
- 24 en prevenció i detecció d'abús sexual, el 35 % de les accions formatives.
- 8 en assetjament escolar, el 12 % de les accions formatives.
 - 1 formació a professionals de la docència.
 - 7 formacions a la comunitat: a futurs docents.
- 10 en el Pla de Convivència, el 15 % de les accions formatives: 6 adreçades a coordinadors de convivència i 4 assessories a centres concrets.
- 9 en coeducació, el 13 % de les accions formatives: 6 per a agents de coeducació i 3 assessories a centres concrets sobre el Protocol trans.

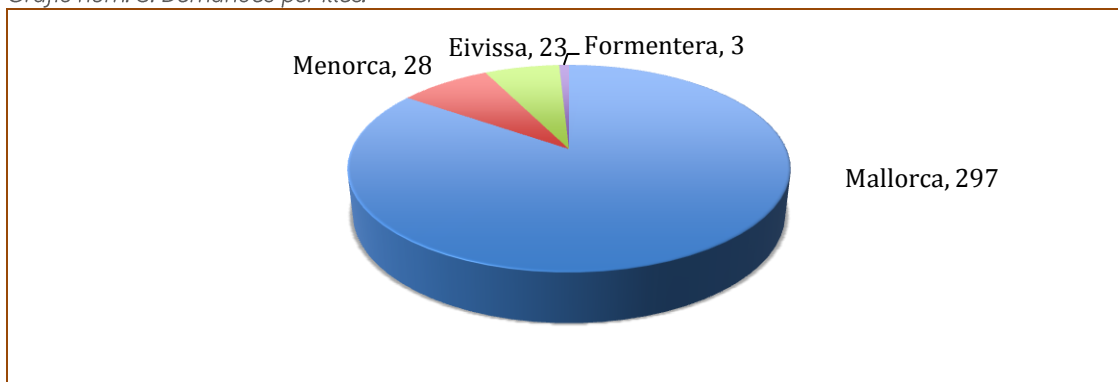
3. Assessorament i intervenció

Gràfic núm. 4. Evolució del nombre de demandes a Convivèxit.

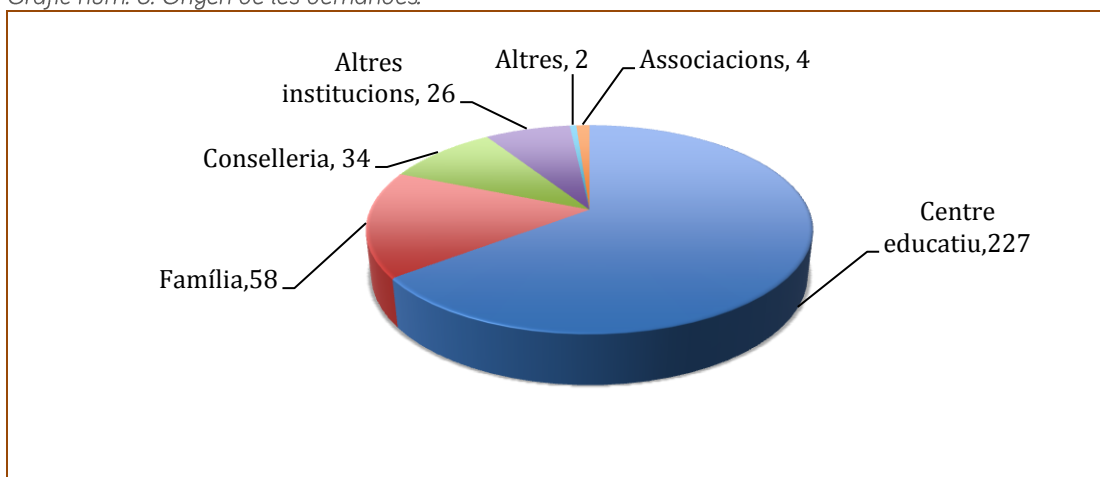
Convivèxit ha donat resposta a 351 demandes, 50 més que el curs passat. Quan s'ha requerit, hi ha hagut una coordinació amb el Departament d'Inspecció Educativa i els Serveis Jurídics.

Gràfic núm. 5. Demandes per illes.

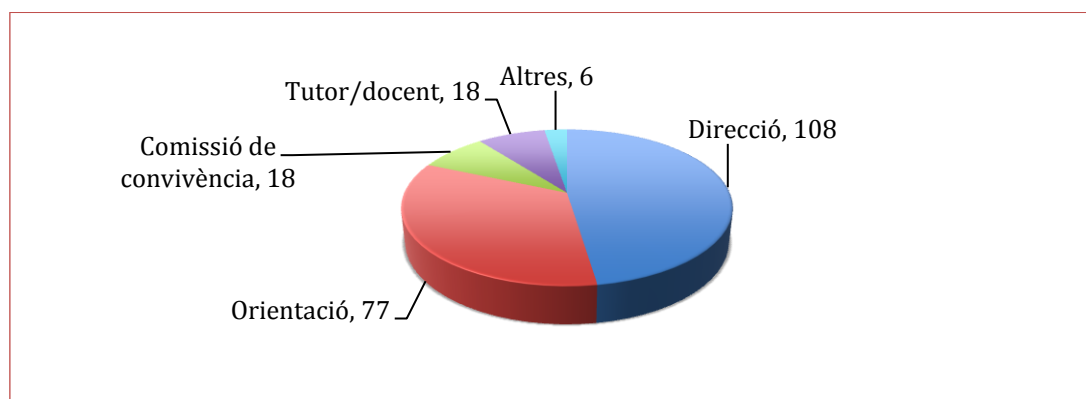
Dels 351 assessoraments fets, 297 (el 85 %) són de Mallorca, 28 (el 8 %) de Menorca, 23 (el 6 %) d'Eivissa i 3 (l'1 %) de Formentera. Aquest curs destaquem l'augment significatiu de demandes des de fora de Mallorca. Menorca augmenta un 211 % respecte del curs anterior (amb 9 demandes), Eivissa augmenta un 155 % (amb 9 demandes el curs anterior) i Formentera augmenta un 200 % (amb només una demanda el curs anterior). Cal recordar que a les memòries anteriors al curs 2015-2016 l'existència de demandes de fora de Mallorca és pràcticament nul·la.

Gràfic núm. 6. Origen de les demandes.

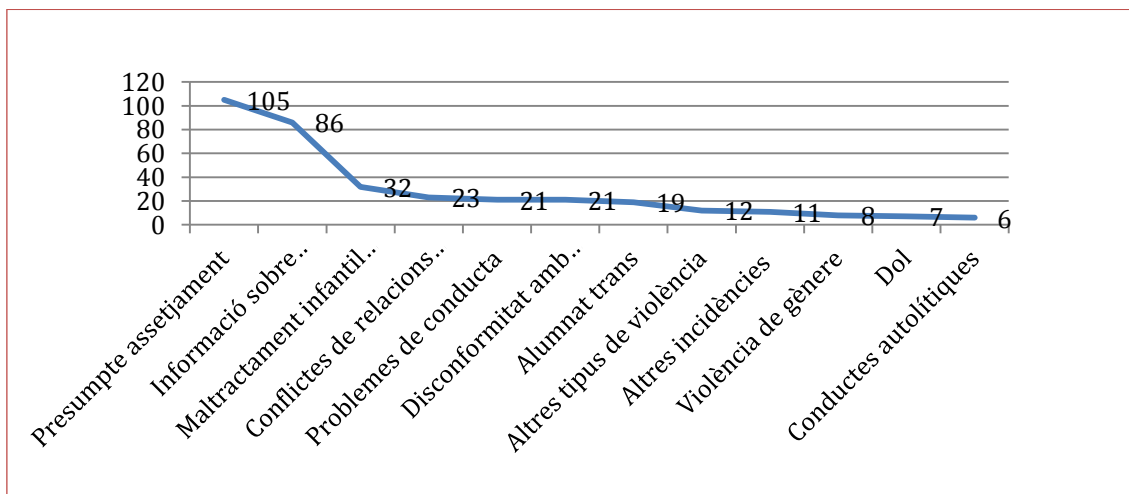
Les 227 demandes dels centres a Convivèxit han augmentat un 24 % respecte del curs anterior (183 el 2016-2017) i un 80 % respecte de fa dos cursos (127 el 2015-2016). La majoria de la resta de demandes també augmenten, com les 34 fetes per part de membres de la Conselleria d'Educació i Universitat (Departament d'Inspecció Educativa, Gabinet del Conseller o altres) o les 30 demandes fetes per altres institucions o associacions (que han augmentat un 106 %). Les 57 demandes del col·lectiu de les famílies ha baixat un 18 % (72 demandes el 2016-2017).

Gràfic núm. 7. Origen de les demandes fetes pels centres.

Les 227 demandes fetes pels centres s'han fet preferentment per part dels equips directius i els departaments d'orientació.

Gràfic núm. 8. Motiu de la demanda.

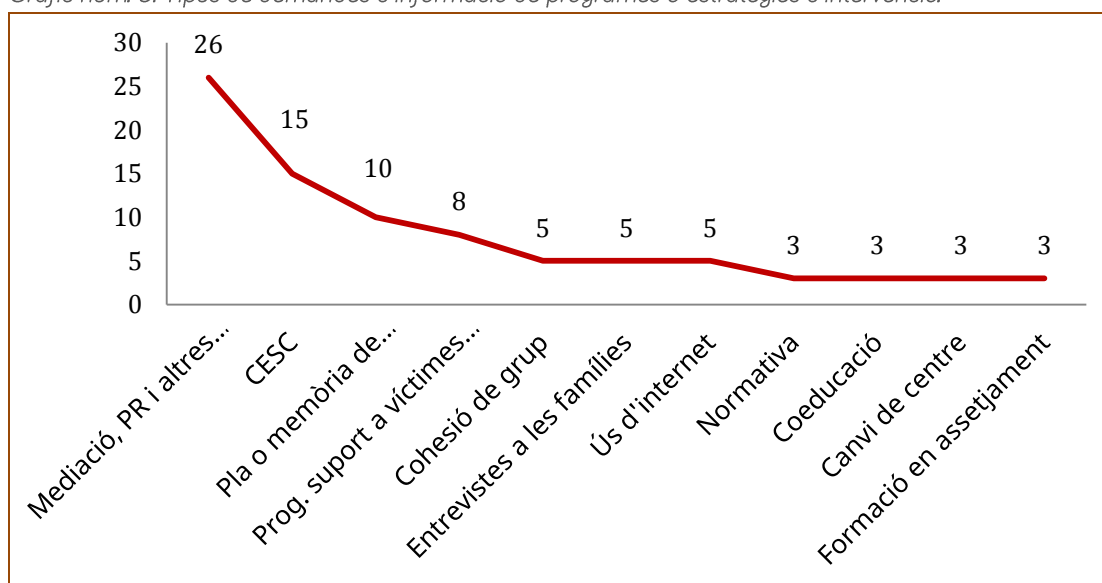

10

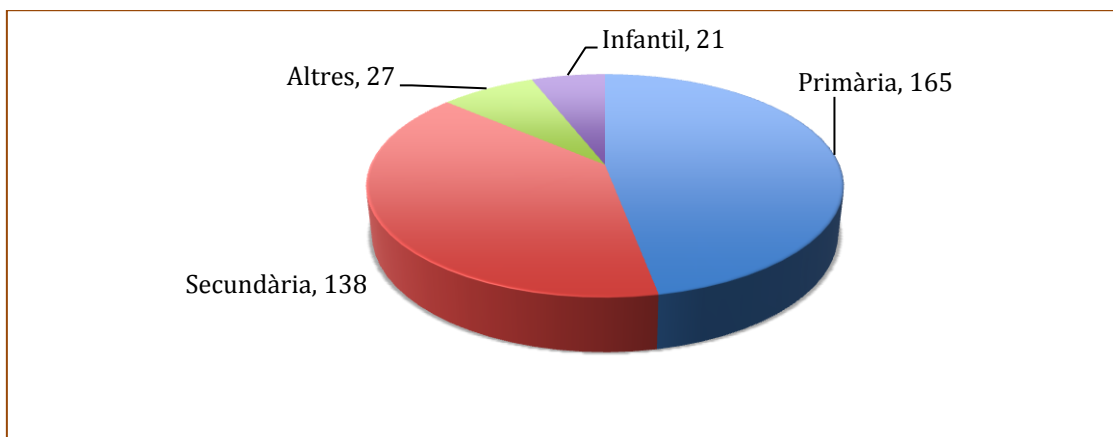
Els principals motius de demandes d'assessorament són:

- 105 (el 30 %) d'assetjament escolar ([annex 6](#)).
- 86 (el 25 %) d'informació sobre tècniques o programes preventius o d'intervenció (gràfic núm. 9).
- 32 (el 9 %) de presumptes situacions de desprotecció o maltractament.
- 23 (el 7 %) de conflictes interpersonals (entre membres de la comunitat educativa).
- 21 (el 6 %) de problemes de conducta.
- 21 (el 6 %) de disconformitats amb l'acció educativa que duu a terme el centre .
- 19 (el 5 %) d'atenció a alumnes transsexuals i transgènere ([annex 6](#))
- 12 (el 3 %) d'altres tipus de violència i 11 (3 %) d'altres incidències .
- 8 (el 2 %) de violència de gènere ([annex 6](#))
- 6 (el 2 %) de dol (amb 2 suïcidis d'alumnes d'ESO) i 6 (el 2 %) de conductes autolítiques.

Gràfic núm. 9. Tipus de demandes d'informació de programes o estratègies d'intervenció.

Gràfic núm. 10. Etapa educativa de les demandes.

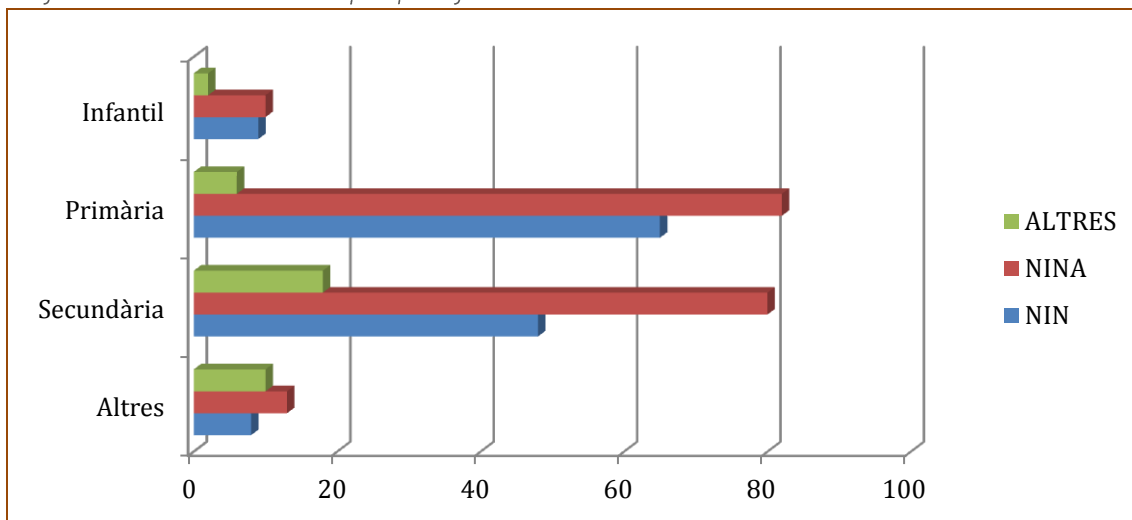

11

S'ha aturat l'augment de demandes de primària dels cursos anteriors; aquest curs augmenten les demandes de secundària i segueixen augmentant les d'infantil:

- 165 (47 %) demandes s'han fet des del nivell de primària (18 menys que el curs anterior).
- 138 (39 %) des de secundària (45 més que el curs anterior).
- 27 (8 %) des del nivell d'infantil (9 més que el curs anterior).
- 21 (6 %) d'altres nivells o de diferents nivells (12 més que el curs anterior).

Gràfic núm. 11. Sexe de l'alumne per qui es fa la demanda

S'han fet 130 demandes amb relació a nins (36 menys que el curs anterior), 185 a nines (94 més que el curs anterior) i 36 de les quals no se sap o fan referència a tots dos sexes sentits. Aquest curs, tenim 55 demandes més de nines que de nins.

4. Àmbit normatiu

Seguint en la línia de donar resposta a les necessitats individuals i col·lectives de la comunitat educativa, s'han duit a terme les actuacions següents:

- **Revisió del protocol d'assetjament escolar**, el gener de 2018, incorporant-hi elements de coeducació, la nova derivació al Programa d'Intervenció Psicològica amb Víctimes de Violència entre Iguals de la Direcció General de Menors i Família, exemples d'entrevistes i recursos externs, entre altres. També s'ha continuat, com s'ha dit, amb el Pla de Formació. L'ICEE ha avaluat els casos d'assessorament en assetjament escolar i la informació de les memòries de convivència dels centres respecte dels protocols oberts, resolts i tractats com a assetjament escolar i com a ciberassetjaments.
- **Maltractament a infants**. S'ha continuat la col·laboració amb la Direcció General de Menors i Família en el **Protocol d'actuació en casos d'abús sexual infantil i explotació sexual infantil a les Illes Balears** participant en l'apartat de detecció i notificació.
- S'ha iniciat el contacte de la Direcció General d'Innovació i Comunitat Educativa (Servei d'Atenció a la Diversitat i Convivència) amb representants de l'Observatori del Suïcidi de Son Espases per treballar en una guia de prevenció del suïcidi.

Els documents normatius es poden consultar a la plana web de [l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar](#).

5. Coordinació amb institucions i entitats

Independentment de la tasca de coordinació amb els centres educatius o serveis de l'administració, l'ICEE s'ha coordinat i ha col·laborat de forma activa amb associacions i altres administracions autonòmiques, nacionals o internacionals.

A més a més, s'han duit a terme setze actuacions específiques en plans, programes, jornades, congressos, etc.

A l'[annex 7](#) d'aquesta memòria es detallen les actuacions concretes de coordinació amb la comunitat dutes a terme.

6. Comunicació i difusió

- Col·laboració amb la campanya de foment de bones pràctiques en convivència i prevenció l'assetjament entre iguals impulsada per la Conselleria de Presidència (annex 1.2).
- Actualització de la pàgina web de l'ICEE.
- S'han difós les iniciatives pròpies i externes relacionades amb bones pràctiques per a la convivència escolar a través de Twitter o mitjançant la premsa.
- Hi ha hagut una comunicació continuada amb els centres educatius sobre oferta d'activitats formatives, novetats normatives i altres qüestions relacionades amb la convivència.

13

7. Avaluació

S'han duit a terme les actuacions següents per avaluar la convivència escolar:

- Modificació de l'enquesta de la memòria de convivència que s'envia als centres educatius per tal de facilitar la tasca dels centres i fer-la a través del GestIB.
- Recollida i anàlisi de les memòries dels plans de convivència corresponents al curs 2017-2018. Les dades més rellevants sobre les memòries de convivència estan desglossades al punt IV d'aquest document.
- Presentació a premsa, el juliol de 2018, de les primeres dades sobre l'*Estudi sobre convivència escolar a l'educació secundària obligatòria* de les Illes Balears, elaborat per la UIB fent una rèplica del darrer estudi nacional i autonòmic publicat el 2010.
- Col·laboració amb els centres que han sol·licitat ajuda per autoavaluar la convivència.
- Col·laboració amb l'Ibestat per elaborar la fitxa estadística de convivència per al 2017.

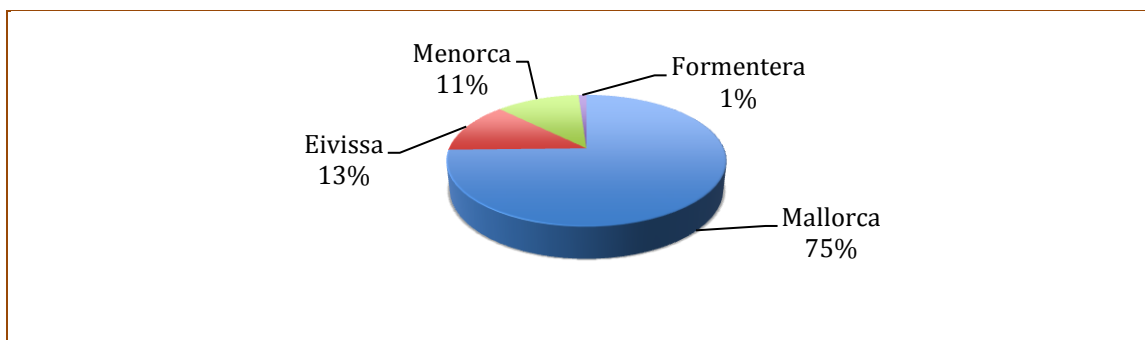
IV. Dades sobre les memòries de convivència

En aquest apartat es presenta un recull de dades sobre la convivència escolar a partir de les memòries trameses pels centres a l'ICEE¹.

1. Aspectes generals de les memòries de convivència

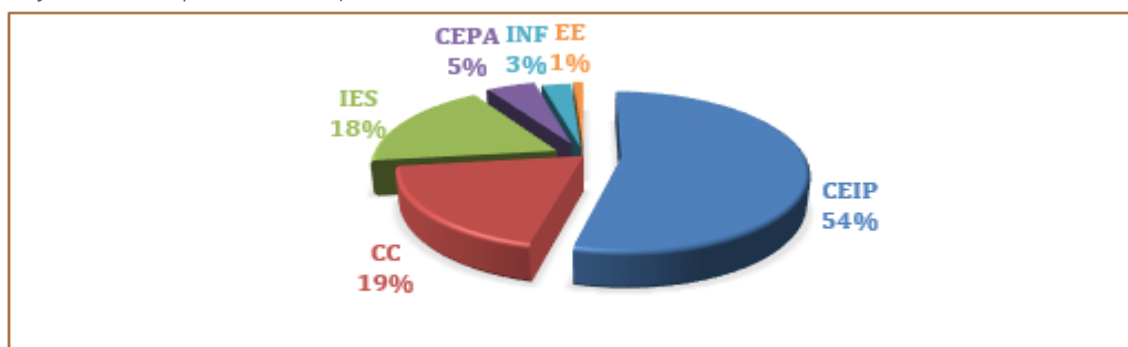
Aquest curs, com el passat, s'ha duit a terme l'enquesta de la memòria a través del GestIB, la qual han contestat, en general, membres de l'equip directiu (259) o de la comissió de convivència (99).

Gràfic núm. 12. Nombre de memòries de convivència analitzades, per illa.

Els centres educatius han tramès 363 memòries de convivència, de les quals 271 són de Mallorca (el 75 %), 42 de Menorca (l'11 %), 46 d'Eivissa (el 13 %) i 4 de Formentera (l'1 %).

Gràfic núm. 13. Tipus de centre que ha tramès la memòria de convivència.

Els tipus centres que han tramès les memòries de convivència són:

- 196 centres d'educació infantil i primària públics (CEIP)
- 70 centres concertats (CC)
- 66 instituts d'educació secundària (IES)
- 17 centres per a persones adultes (CEPA)
- 12 centres d'educació infantil (CEI)
- 2 centres d'educació especial (EE)

¹ El Decret 121/2010, de 10 de desembre, pel qual s'estableixen els drets i deures dels alumnes i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears indica que els centres docents han de tenir un pla de convivència i han de trametre la memòria de convivència a l'ICEE.

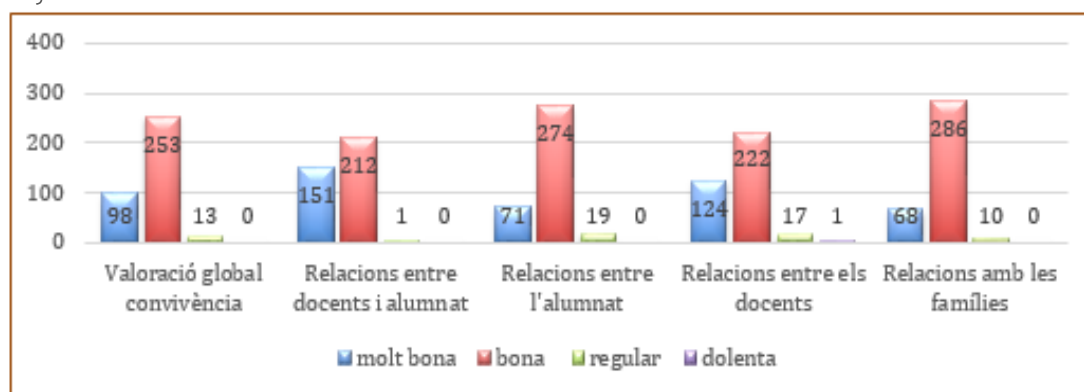
Gràfic núm. 14. Any d'aprovació del Pla de Convivència.

15

La majoria de centres (238) revisen el pla de convivència anualment (101) o l'han revisat durant els darrers dos anys (137), 66 centres el tenen actualitzat perquè s'ha fet després del 2011. D'altra banda, 42 centres el tenen fet anteriorment al curs 2010 i 15 no en tenen. S'ha de dir que dels 15 que no en tenen 9 són d'educació infantil, educació especial o educació de persones adultes.

Gràfic núm. 15. Valoració de la convivència.

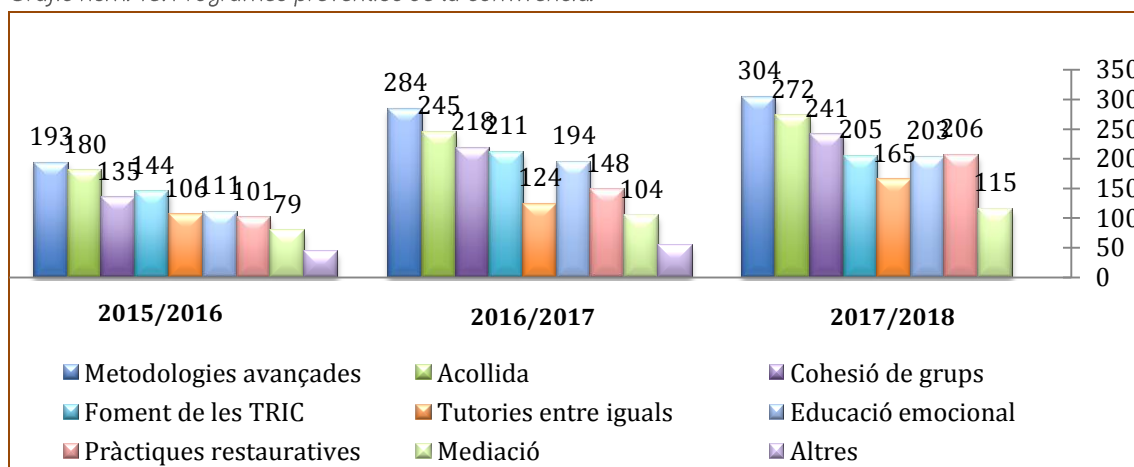

Segons les respostes donades pels responsables de la memòria de convivència, la percepció de la convivència en tots els ítems analitzats és, majoritàriament, bona o molt bona. En aquest sentit, la valoració és bona o molt bona respecte de:

- La valoració global de la convivència, el 96,4 % dels centres (351)
- Les relacions entre professors i alumnes, el 99 % dels centres (363)
- Les relacions entre els alumnes, el 94,7 % dels centres (345)
- Les relacions entre els docents, el 95 % dels centres (346)
- Les relacions amb les famílies, el 97,25 % dels centres (354)

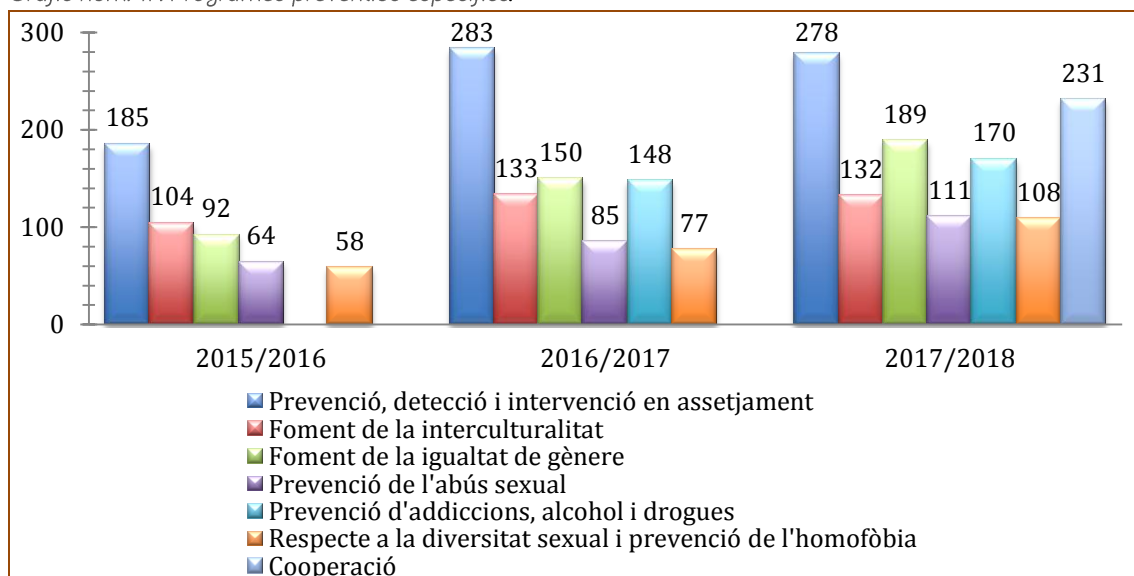
2. Programes per la millora de la convivència

Gràfic núm. 16. Programes preventius de la convivència.

Tots els programes preventius per millorar la convivència augmenten cada any; el curs 2017-2018 trobam: programes basats en metodologies avançades² (304), programes d'acollida (272), foment de la cohesió dels grups (241), pràctiques restauratives (206), foment de les tecnologies de relació, informació i comunicació (205), educació emocional (203), tutories entre iguals (164) i programes de mediació (115).

Gràfic núm. 17. Programes preventius específics.

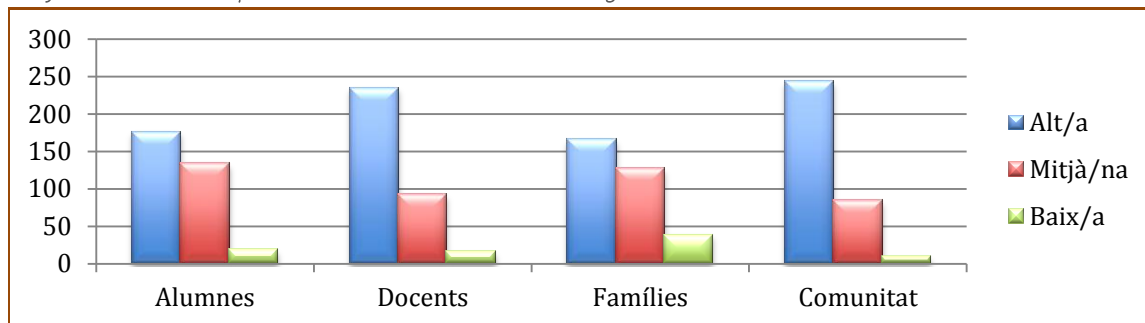
Els centres disposen de programes específics, especialment en assetjament escolar (278), cooperació³ (231), foment de la igualtat de gènere (189) i prevenció d'addiccions, alcohol i drogues (170). També es treballa la interculturalitat (132), la prevenció de l'abús sexual (111) i el respecte a la diversitat sexual i la prevenció de l'homofòbia (108).

² Metodologies avançades: aprenentatge cooperatiu, treball per projectes, ambients, etc.

³ Els programes de cooperació i solidaritat s'han avaluat per primera vegada aquest curs.

3.Participació, organització i metodologies

Gràfic núm. 18. Participació de la comunitat educativa segons els centres.

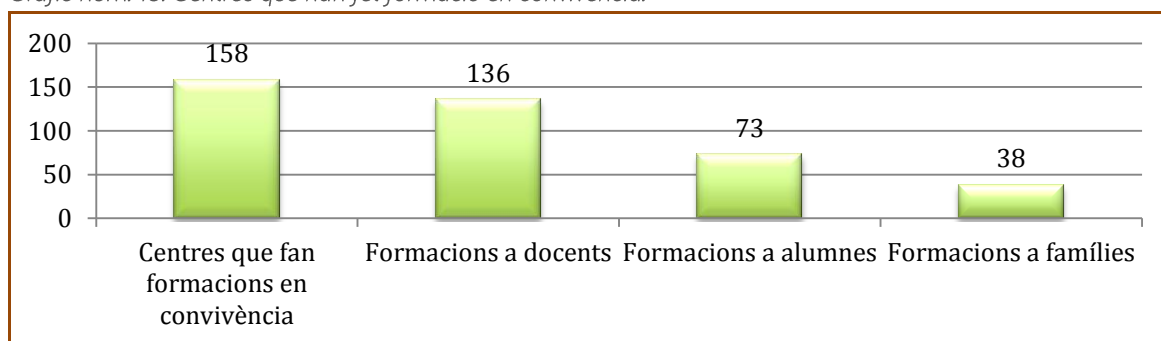

17

- 243 centres tenen una participació alta de l'entorn educatiu (voluntariat, projectes solidaris, treball en xarxa, implicació del barri/poble, centre salut, etc.).
- 235 centres tenen una participació alta dels docents (docents tutors, claustres participatius, alt grau d'implicació en els projectes, jornades lúdiques i altres actuacions per a la millora del benestar docent).
- 176 centres tenen una participació alta de l'alumnat (junta de delegats, associació d'estudiants, consells d'estudiants, alumnes actius a la comissió de convivència, en organització de festes, etc.).
- 166 centres tenen una participació alta de les famílies (AMIPA activa, pares i mares delegats, comissió de convivència, escola de pares i mares, projectes comunitaris i jornades lúdiques o de treball, entre d'altres).

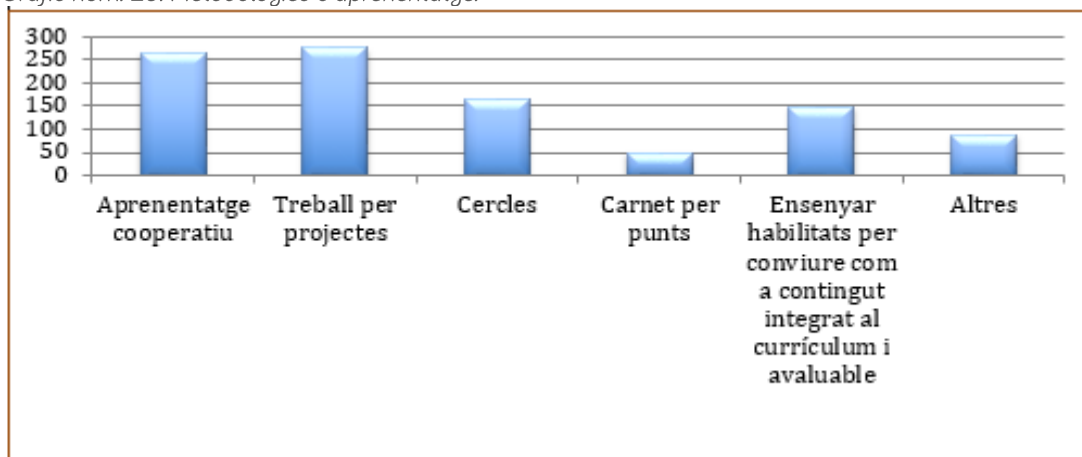
Els centres es formen en convivència i empen metodologies d'aprenentatge i organització dels espais i faciliten l'aprenentatge, la participació i la gestió de les relacions en comunitat.

Gràfic núm. 19. Centres que han fet formació en convivència.

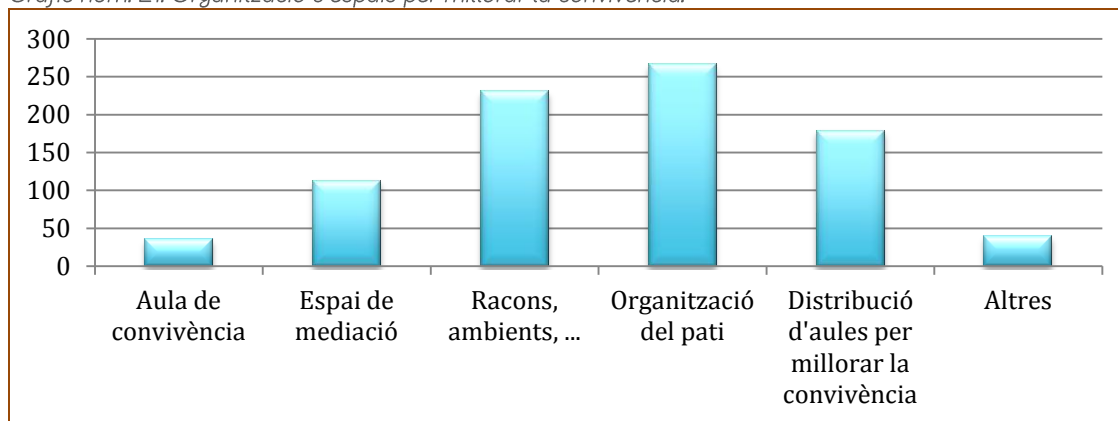
La majoria de formacions sobre convivència fetes en els 158 centres s'han adreçat sobretot a l'equip docent (136), però també a l'alumnat (73) i les famílies (38).

Gràfic núm. 20. Metodologies d'aprenentatge.

La majoria dels centres utilitzen metodologies d'aprenentatge innovadores en convivència com l'aprenentatge cooperatiu, el treball per projectes, els cercles, etc.

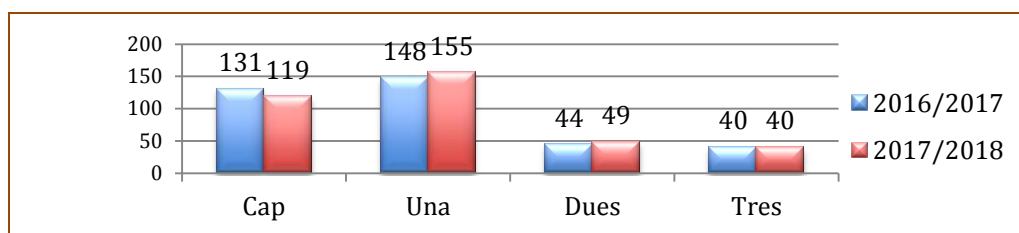
Gràfic núm. 21. Organització d'espais per millorar la convivència.

Els sistemes més emprats per organitzar la convivència són l'organització del pati, els racons, els ambients, la distribució de les aules i disposar d'un espai de mediació.

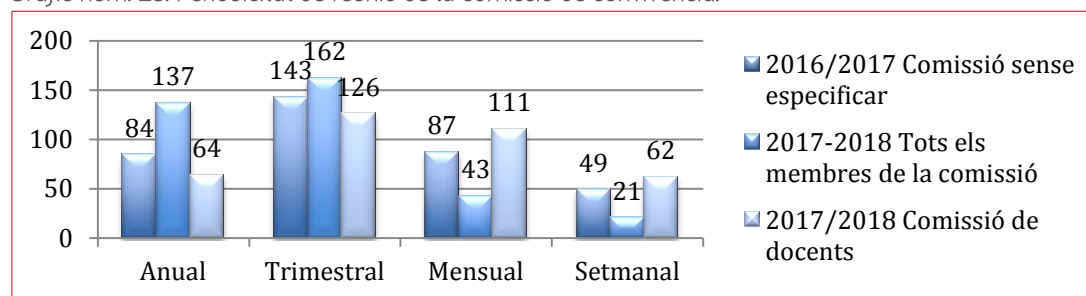
4. La comissió de convivència

Gràfic núm. 22. Hores setmanals de què disposa el coordinador de convivència

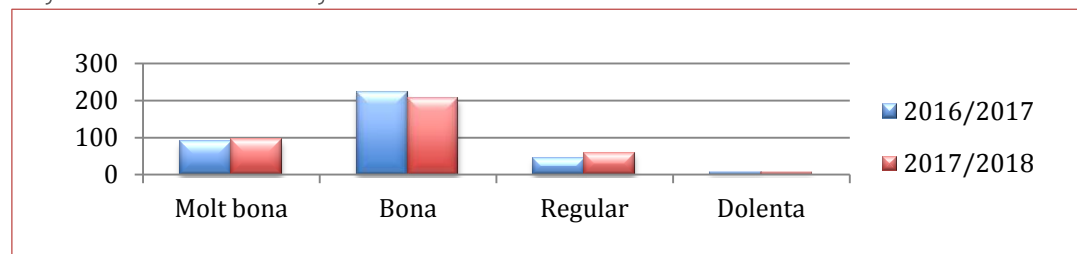
Hi ha 24 centres que disposen de més hores per a la coordinació de convivència. Respecte del **departament o equips a què pertany aquesta coordinació**, el 53,9 % es concentra entre l'equip directiu (sobretot a primària) i els serveis d'orientació: el 27 % pertanyen a l'equip directiu (99), el 26,9 % als serveis d'orientació o suport (98), el 13,2 % (48) a primer o segon cycle de primària, el 5,2 % (19) a l'àmbit sociolingüístic o departaments relacionats amb aquest, el 4,9 % (18) a educació física, el 4,6 % (17) a l'àmbit científicotecnològic o els departaments relacionats amb aquest, el 4,3 % (16) a ensenyaments inicials, l'1,6 (6) a música, l'1,3 % (5) a filosofia, el 0,8 % (3) a religió, el 0,5 % (2) a plàstica i el 0,3 % (1) a l'APIMA.

Gràfic núm. 23. Periodicitat de reunió de la comissió de convivència.

Aquest curs 2017-2018 es diferencia la periodicitat de reunió de la comissió de convivència entre la reunió estipulada pel Decret 121/2010 (consell escolar) i la reunió de docents (coordinació preceptiva des del curs 2016-2017), que abans no es diferenciaven.

Gràfic núm. 24. Valoració del funcionament de les comissions de convivència.

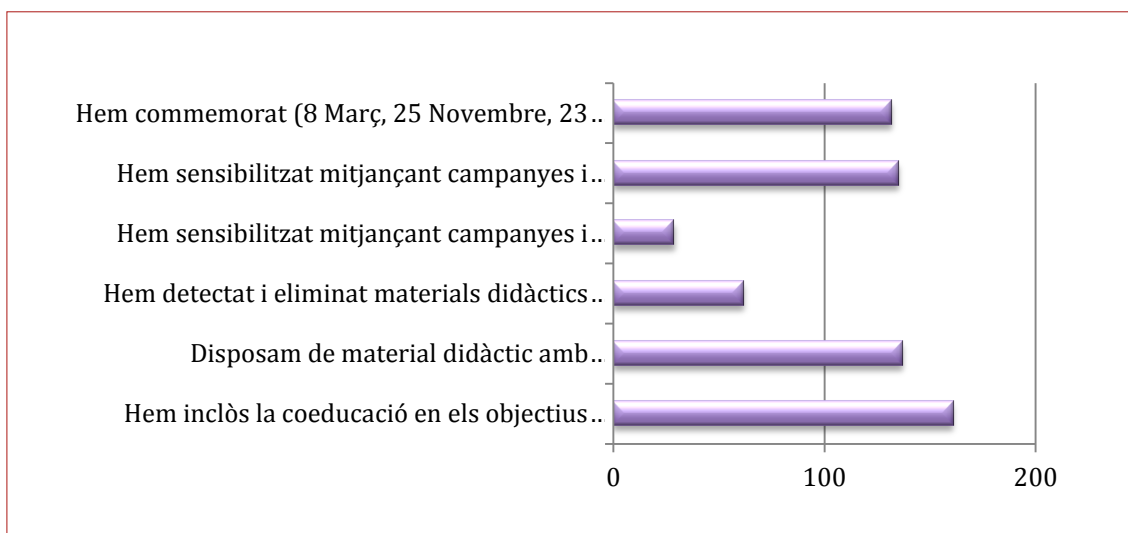

El curs 2017-2018 la valoració que es fa de les comissions de convivència com a *molt bona* o *bona* és, en general, com al curs 2016-2017.

5.Coeducació

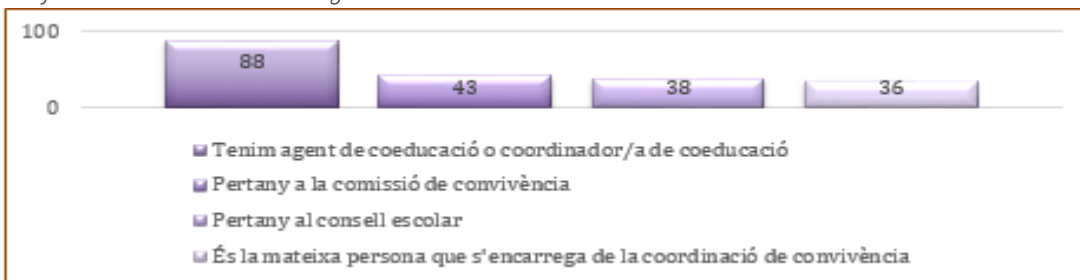
Per primer cop, aquesta memòria inclou aspectes relacionats amb la coeducació. Per a l'anàlisi s'han seguit alguns punts de la legislació autonòmica: la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat entre dones i homes i la Llei 8/2016, de 30 de maig, per garantir els drets de lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals i per erradicar l'LGTBIfòbia.

Gràfic núm. 25. Coeducació.

- 161 centres han inclòs la coeducació en els objectius curriculars.
- 137 centres disposen de material didàctic i 62 han detectat i eliminat materials didàctics que no respectaven la igualtat.
- 135 centres han sensibilitzat amb campanyes l'alumnat i 29 les famílies.
- 132 han organitzat actes commemoratius (126 el 8 de Març, Dia Internacional de les Dones; 46 el 25 de Novembre, Dia contra la Violència Masclista, i 3 el 23 de Setembre, Dia contra l'Explotació Sexual i el Tràfic de dones, nens i nenes).

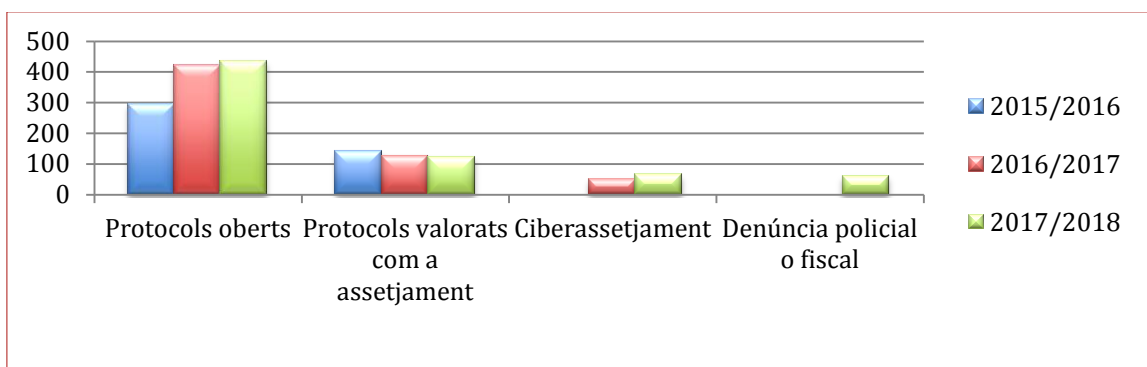
Gràfic núm. 26. Centres amb agent de coeducació nomenat.

88 centres indiquen que disposen d'agent de coeducació. Aquest curs 2017-2018 per primera vegada s'ha inclòs a les instruccions dels centres una hora de coordinació per a l'agent de coeducació. 43 dels agents pertanyen a la comissió de convivència i 36 són la mateixa persona coordinadora de la convivència.

6. Assetjament entre iguals detectats a les escoles

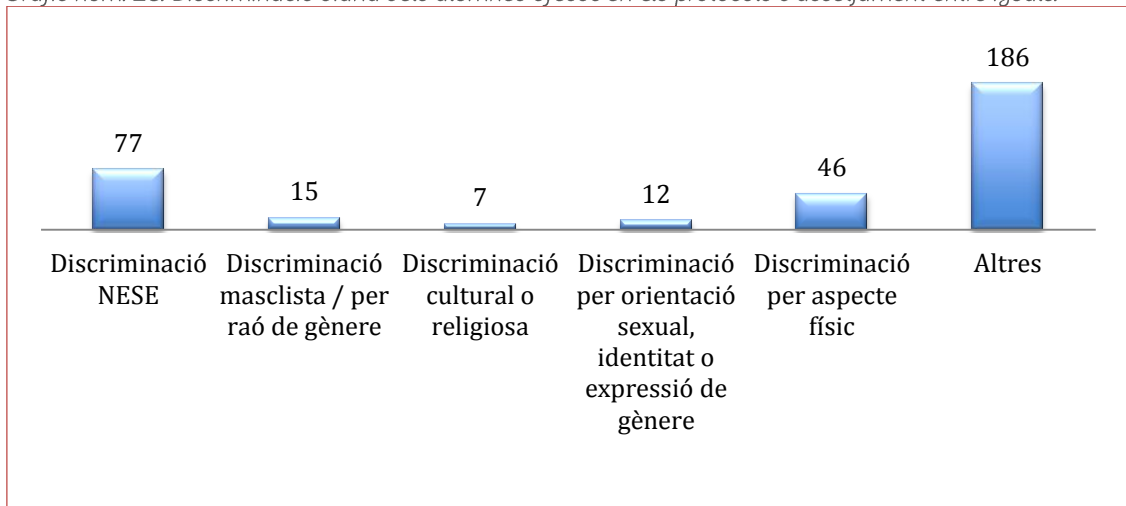
Gràfic núm. 27. Protocols d'assetjament entre iguals.

21

S'han obert 436 protocols per presumpte assetjament entre iguals detectats a les escoles. D'aquests, 123 (el 28 %) s'han valorat i tractat finalment com a situacions d'assetjament i 65 (el 12 %) han estat relacionats amb ciberassetjament. S'han obert un 4 % més de protocols que el curs anterior i un 47 % més que fa dos cursos. Els protocols oberts per ciberassetjament pugen un 27 % respecte del curs passat. D'altra banda, de tots els protocols oberts, 318 s'han resolt positivament (el 76 %). Aquest curs l'enquesta de convivència ha demanat als centres quants de protocols tenien una denúncia policial o fiscal associada; aquesta dada ha resultat ser de 61 denúncies.

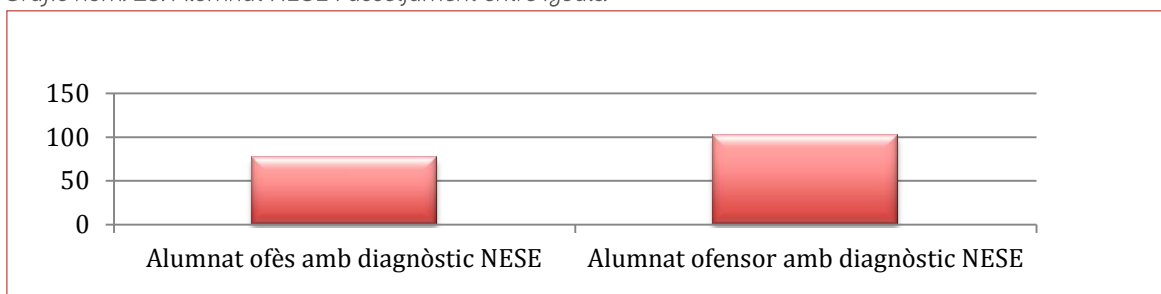
Gràfic núm. 28. Discriminació diana dels alumnes ofesos en els protocols d'assetjament entre iguals.

La majoria dels protocols no es consideren motivats per col·lectius diana (186). Tot i això, segueix havent-hi un gran nombre d'alumnes NESE implicats com a ofesos (victimitzats). Un dels aspectes analitzats per primera vegada aquest curs és l'aspecte físic, que resulta el segon col·lectiu diana identificat pels centres.⁴

⁴ L'Estudi sobre la convivència escolar a l'ESO, encomanat a la UIB el curs 2017-2018, revela que "estar gras" és el principal factor per patir assetjament segons l'alumnat de les Illes Balears.

Gràfic núm. 29. Alumnat NESE i assetjament entre iguals.

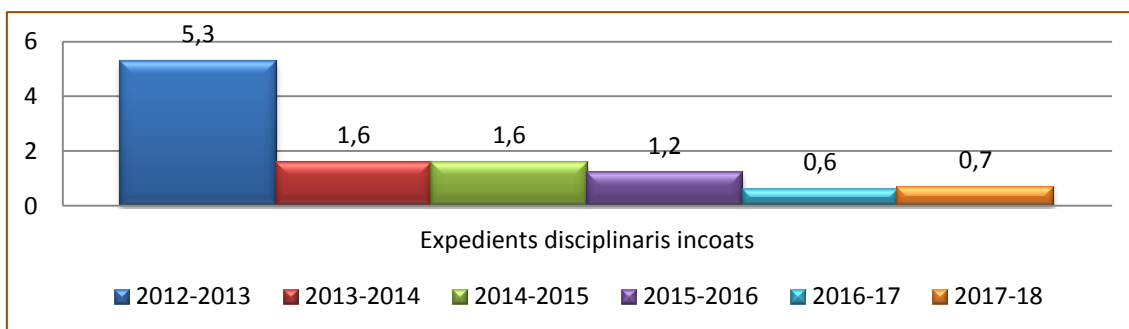

Segons les memòries dels centres, dels 436 protocols oberts 77 han afectat alumnes NESE (el 17,6 % del total). D'altra banda, els han protagonitzat 102 alumnes NESE ofensors (el 23,4 % del total de protocols). Els centres de les Illes Balears tenen un 6 % d'alumnes NESE respecte del total d'alumnes; així, hi ha una probabilitat de patir assetjament tres vegades més gran en alumnes NESE que en la resta, i quatre vegades més de provocar l'assetjament. S'ha de tenir en compte que, en molts de casos, els alumnes ofensors han estat o són víctimes, ja sigui d'assetjament entre iguals o d'altres situacions de maltractament.

22

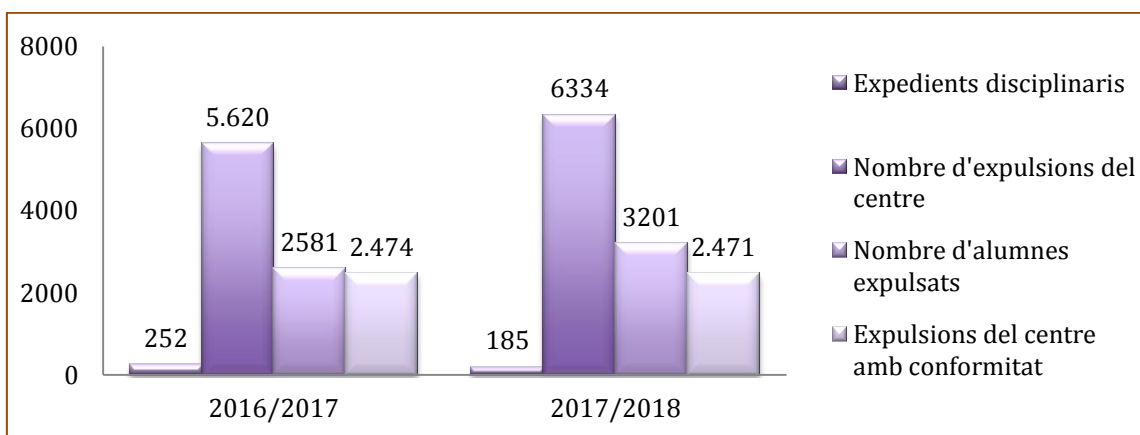
7. Procediment disciplinari

Gràfic núm. 30. Evolució de la mitjana d'expedients disciplinaris incoats per centre.

Enguany, per primera vegada, s'estabilitza la baixada d'expedients disciplinaris oberts per centre que havia anat decreixent any rere any. S'han incoat una mitjana de 0,72 expedients disciplinaris per centre el curs 2017-2018.

Gràfic núm. 31. Nombre d'expedients disciplinaris i expulsions del centre.

El nombre d'expedients disciplinaris comptabilitzats a les memòries de convivència pels 363 centres és de 185. Així mateix, s'han comptabilitzat 6.334 expulsions del centre de 3.210 alumnes (tan sols un 2,8 % de les expulsions s'han duit a terme mitjançant un procediment disciplinari). La majoria d'expulsions han tingut lloc a instituts d'educació secundària (5.219 expulsions), que corresponen a 2.296 alumnes dels IES (el 5,3 %).

V. Pla d'Actuació per al Curs 2018-2019

Les propostes per al curs 2017-2018 s'han plantejat a partir del Pla de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar 2015-2019 una vegada analitzada la memòria del curs 2016-2017.

1. Bones pràctiques

- Reconeixement públic de les bones pràctiques a través de premis, publicació d'experiències i altres mesures de reconeixement.
- Continuar amb les trobades de coordinadors i coordinadores de convivència i agents de coeducació.
- Continuar amb la trobada d'alumnes mediadors a Mallorca, Menorca i Eivissa.
- Donar suport a les comissions de convivència a través de reunions formatives amb tots els coordinadors de convivència i els coordinadors d'igualtat, així com a formacions específiques en col·laboració amb el servei de formació del professorat i altres organismes.
- Programa de prevenció de l'absentisme i reforç escolar (amb incorporació de les famílies).

24

Pla de Formació de l'ICEE

El sentit que han de tenir les propostes formatives és el d'ajudar a canviar les metodologies, així com aconseguir l'autoformació; és a dir, que sigui el propi centre el que de manera autònoma pugui continuar aquestes línies formatives.

Formacions que es volen mantenir:

- Formació bàsica en pràctiques restauratives (*Formació en els centres que ho han sol·licitat al Servei de Formació del Professorat i els CEP*).
- Protocol contra l'assetjament per als docents *referents* en el Protocol d'assetjament escolar. Inicialment es planifica un curs a tots els CEP de les Illes.
- Curs de coordinadors de convivència (amb els CEP).
- Formació en sensibilització i detecció de situacions d'abús sexual des dels centres educatius de secundària (patrocinat per la Direcció General de Menors i Família de la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació i realitzat per la Fundació Pere Tarrés).
- Formació en mediació escolar.
- Jornades de la FEIAB.

Formacions noves

- Curs d'agents d'igualtat (patrocinat per l'IBDona).
- Formació en pràctiques restauratives de nivell avançat, "Building our learning community using restorative principles" Belinda Hopkins.
- Formació en reunions restauratives, Jean Schmitz.
- "La tutoria: estratègies de gestió de grup i de l'equip docent", dirigida a tutors de 1r d'ESO.
- "Introducció a la pedagogia *queer* com a eina per treballar la diversitat afectivosexual i de gènere al centre".
- Inici d'una línia de formació a pares i mares, en coordinació amb les federacions d'associacions de pares i mares, en temes com la competència parental, pares delegats o millora de la comunicació entre el centre i la família: "El compromís educatiu", "Pràctiques restauratives" i "Teatre social".

25

2. Assessorament i intervenció

- Crear les unitats de convivència de Menorca i Eivissa i Formentera.
- Continuar amb la coordinació amb el Departament d'Inspecció Educativa i equips directius per garantir que tots els centres disposin de plans de convivència vigents, emplenin la memòria de convivència i es redueixi el nombre d'expulsions dins els centres.
 - Formació en desprotecció i maltractament: abús sexual.
 - Treball en coeducació i prevenció i intervenció en violències masclistes i el ciberassetjament.
- Coordinar-se amb altres departaments i serveis implicats en la millora del benestar docent.

3. Coordinació amb institucions i entitats que treballen la convivència

- Seguir col·laborant en els projectes o plans autonòmics, nacionals i internacionals i optimitzar els recursos existents.
- Participar en congressos d'àmbit nacional i internacional per donar a conèixer la intervenció en assetjament entre iguals realitzada a les Illes Balears, així com altres programes de millora de la convivència.
- Reforçar la coordinació mitjançant acords i convenis de col·laboració entre la Conselleria d'Educació i Universitat i policies tutors, la Direcció General de Menors i Família, consells insulars (IMAS), la Fiscalia de Menors, serveis socials municipals i altres serveis relacionats amb el benestar de la comunitat educativa, especialment l'alumnat.

4. Comunicació i difusió

- Elaborar materials que puguin ser útils per als centres (com per exemple una guia per a la preparació i la facilitació de cercles de diàleg o per tractar conflictes de grup i una guia d'elaboració i revisió de plans de convivència).
- Recomanar bones pràctiques de millora de la convivència i de prevenció de la violència als mitjans de comunicació i la publicitat. Difondre aquestes pràctiques a través de Facebook i Twitter.
- Continuar la comunicació amb els equips directius dels centres i establir canals de comunicació directa amb els coordinadors de convivència, orientadors i el EOEP.
- Difondre material de coeducació i pràctiques restauratives als centres.

26

5. Àmbit normatiu

- Iniciar un procés d'anàlisi del Decret 121/2010 per tal d'incloure els diferents protocols relacionats amb la convivència, revisar el procés disciplinari i millorar o actualitzar d'altres aspectes.

6. Avaluació

- Revisar l'enquesta de les memòries de convivència per als nivells de 0-6 anys.
- Fer servir els recursos de la Conselleria d'Educació (GestIB, IAQSE, serveis d'escolarització, Departament d'Inspecció Educativa, etc.) per disposar de dades sobre la convivència escolar.
- Presentar i publicar l'estudi sobre convivència escolar a les Illes Balears amb la col·laboració de la UIB.

ANNEXOS

Annex 1. Congrés Convivència, Innovació i Benestar Escolar: “Més enllà de la teoria”

El 24 i 25 de novembre de 2017 va tenir lloc el Congrés Convivència, Innovació i Benestar Escolar: “Més enllà de la teoria” a l'edifici Jovellanos de la UIB. El congrés, de dimensió estatal, fou un punt de trobada teòrica i pràctica per afavorir la millora de la convivència als centres educatius i comptà amb la participació de 280 assistents de les Illes i també de la resta de l'Estat. En total hi hagué 26 tallers, amb 57 ponents, en els quals es combinaren l'exposició d'experts de gran reconeixement en el món educatiu amb experiències innovadores de 21 centres de les Illes Balears i la participació de 25 serveis i entitats que treballen en la millora de la convivència escolar.

A les jornades s'aconseguí promoure un escenari de trobada entre responsables de convivència, professors, equips directius, famílies, alumnes, agents locals, sectors professionals i institucions vinculades a la promoció de la convivència escolar. D'aquesta forma es donà a conèixer les tendències teòriques i pràctiques educatives que influeixen en una bona convivència, s'identificaren pràctiques i recursos per a la millora de la qualitat educativa i de la convivència, s'intercanviaren coneixements i, també, es compartiren les experiències que cada vegada són més presents en els centres.

Les principals necessitats que es varen extreure en el congrés foren:

La necessitat de treballar les emocions: “Educar en l'amor i l'acceptació,” Sense emocions no hi ha vida”.

Treballar la cohesió i crear comunitat: “Entre tots podem transformar la societat en un espai més respectuós i igualitari”, “Tots junts treballam molt millor que individualment”, “Aprentatge cooperatiu” i “Implicació de la família”, “El policia tutor pot ser un membre actiu (col·laborador) de la comissió de convivència del centre”.

Fer un canvi de model cap a la restauració dels conflictes (no punitiu): “Pràctica restaurativa com a eina per prevenir i treballar la resolució de conflictes”, “Mediació escolar com a programa a mantenir”, “CESC: eina de suport a l'acció tutorial”.

Fomentar un canvi de mirada: “Més sistèmica, que afavoreixi la resiliència”, “Educar en la igualtat obrint les mirades”, “Ampliar la mirada al cor, al cos i al pensament per conviure en diversitat normalitzada”.

El programa del congrés, amb els tallers que s'oferiren, es pot consultar a la taula següent.

Congrés Convivència, Innovació i Benestar Escolar:

Més enllà de la teoria

Palma, 24 i 25 de Novembre de 2017

28

Divendres 24

AULA	AB 11	AB 12	AB 13	AB 14	AB 05	AB 06	AB 07
16.30 h	Cibermentors per prevenir el ciberbullying <i>Ajo Monzó</i> <i>IES Can Peu Blanc</i>	Metodologies innovadores: aprenentatge cooperatiu i basat projectes <i>Ángeles Bueno</i> <i>CEIP Robines</i> <i>IES Binissalem</i>	Cohesió de grup <i>Carles Vidal</i>	Creació i manteniment d'un servei de mediació escolar a secundària <i>IES Bendinat</i>	Igualtat a l'escola: coeducació <i>M. Dolors Pérez</i> <i>Colegio Madres Escolapias</i>	Teràpia breu estratègica i centrada en les solucions per a gestionar els problemes de conducta <i>David Riera</i>	Educació emocional <i>Pax Dettoni</i> <i>CEIP Margalida Florit</i>
18.00 h	PAUSA						
18.30 h	Eines per prevenir l'assetjament: CESC <i>Jordi Collell i Carme Escudé</i>	Aprenentatge basat en projectes: models de Nacions Unides <i>Damián Macías</i>	Iniciació a les pràctiques restauratives: cercles <i>Àngels García i Juana Olivares</i> <i>CEIP Can Raspalls</i>	Escola i oci saludable <i>FAPA: Miquel Àngel Guerrero</i> <i>Biel Cardell policia tutor de Sóller</i> <i>CEIP Fossaret</i>	Treballant amb el policia tutor <i>Rafel Covas</i> <i>Diego Amor, policia tutor</i> <i>CEIP Duran Estrany</i> <i>Andreu Alba, policia tutor</i> <i>IES Porto Cristo</i>	Alumnes ajudants <i>IES Puig de Sa Font</i> <i>CEIP Gabriel Comes i Ribes</i> <i>IES Josep Font i Tries</i>	Competència social <i>Càndida Enciso</i>

Dissabte 25

AULA	AB 11	AB 12	AB 13	AB 14	AB 05	AB 06	AB 07
9.00 h	Cibermentors, una estratègia per a la convivència en positiu <i>Chema Avilés</i>	Metodologies innovadores: aprenentatge cooperatiu i basat en projectes <i>Ángeles Bueno</i> <i>IES Sa Blanca Dona</i> <i>CEIP Rafal Vell</i> <i>IES Antoni Maura</i>	Igualtat a l'escola: coeducació <i>Laura Bosch</i> <i>M. Dolors Pérez</i>	Aprofundiment en pràctiques restauratives: reunió restaurativa <i>Vicenç Rullan</i>	<i>Coaching</i> educatiu <i>Antonio Gutiérrez</i>	Teràpia breu estratègica i centrada en les solucions per gestionar els problemes de conducta <i>David Riera</i>	Educació emocional <i>Pax Dettoni</i> <i>CEIP Gabriel Vallseca</i>
11.00 h	PAUSA						
11.30 – 13.30 h	Eines per prevenir l'assetjament: CESC <i>Jordi Collell</i> <i>Carme Escudé</i>	Aprenentatge basat en projectes: models de Nacions Unides <i>Damián Macías</i>	Aprenentatge-servei <i>M.ª Jesús Luque</i> <i>CEIP Es Puig</i>	Creació i manteniment d'un servei de mediació escolar a primària <i>Ricard Vila</i> <i>CEIP Cas Capiscol</i>	Identitat de gènere i diversitat sexual a l'aula <i>Fernando Rivera</i> <i>CC Sta. Mónica</i>	Què podem fer amb l'absentisme? <i>M.ª Assumpció Sempere</i> <i>Begoña Ferretjans</i> <i>APEIB David Moreno</i> <i>Medina</i>	Competència social <i>Càndida Enciso</i>
13:30	DINAR AMB PONENTS						
15.30 – 17.30 h	Resiliència escolar <i>Jordi Grané</i>	Prevenió de l'abús sexual a infantil i primària <i>Elena González</i> <i>Carolina Moñino</i>	Aprenentatge-servei <i>Berta Paz Lourido</i> <i>IES Guillem Colom</i> <i>Casesnoves</i>	Participació i comunicació amb les famílies <i>FAPA Glòria Ferrer</i> <i>CEIP Es Puig</i>	Cohesió de grup <i>Carles Vidal</i>	Mindfulness <i>Zaira Leal</i>	Pedagogia sistèmica <i>Mercè Pena</i> <i>Laguna</i>
17:30	CONCLUSIONS I CLOENDA						

Annex 2. Campanya de foment de la convivència del Govern de les Illes Balears

Des del maig a l'agost de 2018 hem participat a la campanya del Govern de les Illes Balears per posar en valor les diferents mesures que els centres docents duen a terme per millorar la convivència.

La campanya ha tingut dues fases. La primera fase, comunicativa, que ha constat de vídeos on es visualitzaven alumnes mediadors, una aula de meditació, pràctiques restauratives o cibermentors. La segona fase ha estat la publicitària, que ha tingut accions en cinemes, falques de ràdio, premsa i peces a Instagram i Facebook.

Els alumnes o docents dels centres que han participat a la campanya són:

Taula núm. 1. Campanya de foment de la convivència escolar.

Campanya del Govern		
Lloc	Centre	Acció
Sa Pobla	IES Can Peu Blanc	Vídeos sobre consells donats per cibermentors del centre (Campanya del Govern)
Palma	IES Son Rullan	Vídeo sobre la promoció de la mediació (Campanya del Govern)
Inca	IES Berenguer d'Anoia	Vídeo sobre l'assetjament escolar a través dels alumnes ajudants (Campanya Govern)
Palma	CEIP Gabriel Vallseca	Vídeo sobre l'aula de meditació (Campanya del Govern) Vídeo sobre les pràctiques restauratives (Campanya del Govern)
Marratxí	CC Es Liceu	Vídeo promocional contra l'assetjament (Campanya del Govern)
Porreres	IES Porreres	Vídeo promocional contra l'assetjament (Campanya del Govern)
Sineu	IES Sineu	Vídeo promocional contra l'assetjament (Campanya del Govern)
Ariany	CEIP Ariany	Vídeo promocional contra l'assetjament (Campanya del Govern)
Palma	CC Sant Vicenç de Paul	Vídeo promocional contra l'assetjament (Campanya del Govern)
Altres		
Lloc	Centre	Acció
Binissalem	IES Binissalem	Entrevista al servei de mediació a IB3 ràdio

Annex 3. Trobada d'alumnes mediadors

L'ICEE va reiniciar les trobades d'alumnes mediadors 2017. Aquest curs ha tornat a fer aquestes trobades amb la finalitat de fer públic l'agraïment a la implicació d'alumnes i professors en la tasca de la mediació, compartir experiències, facilitar el contacte i crear xarxes de col·laboració entre els centres que disposen de serveis de mediació. Els serveis de mediació escolar es varen començar a incorporar puntualment a finals de la dècada dels noranta, però no és fins al curs 2007-2008 que la Conselleria d'Educació fa un pla per impulsar-los. Després d'un parèntesi d'alguns anys, impulsam aquests potents programes amb trobades a Mallorca, Eivissa i Menorca.

31

Taula núm. 2. Trobades d'alumnes mediadors.

<i>Trobada</i>	<i>Lloc</i>	<i>Centres</i>	<i>Nombre d'alumnes</i>
18/05/18	Alberg de la Victòria, Alcúdia	IES Llucmajor, CC Aula Balear, IES Manacor, IES Berenguer d'Anoia, CEIP Sa Indioteria, IES Juníper Serra, IES Son Rullan, IES Port d'Alcúdia, CC Sagrat Cor, IES Can Peu Blanc	154
25/05/18	Alberg de la Victòria, Alcúdia	IES Ses Estacions, CEIP Ses Quarterades, CC Lladó, IES Madina Mayurqa, IES La Ribera, IES Pau Casesnoves, IES Sureda i Blanes, IES Arxiduc, IES Sineu, IES Guillem Colom Casasnovas, IES Josep Maria Llompart, CC La Immaculada	148
1/06/18	Alberg de la Victòria, Alcúdia	CEIP Es Puig, CEIP Es Pil·lari, CEIP S'Albufera, CC Es Liceu, CEIP Es Molinar, CC CIDE, IES Albuhaia, CC Ramon Llull, IES Sant Marçal, IES Guillem Sagrera, CEIP Puig de Sa Morisca, CEIP Gabriel Vallseca	145
8/06/18	Universitat Eivissa, Pitiüses	CEIP Balansat, CEIP Can Coix, IES Isidor Macabich, IES Marc Ferrer, IES Es Quartó de Portmany, IES Santa Maria d'Eivissa	75
15/06/18	Es Mercadal, Menorca	CEIP Gabriel d'Albranca, IES Joan Ramis i Ramis, IES Biel Martí	30

A la trobada de Mallorca es va fer un concurs amb la participació d'alumnes amb l'objectiu d'expressar les seves vivències a les trobades. Els centres guanyadors foren l'IES Sant Marçal, l'IES Ses Estacions i l'IES Albuhaia. En aquestes trobades es varen organitzar tallers realitzats per especialistes amb la col·laboració del Ministeri d'Educació, Cultura i Esports, la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació, IB Jove, IB Dona, l'Ajuntament de Manacor, Policia Tutor, el Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació i Enginyeria sense Fronteres. Els tallers impartits foren: "Percussió corporal", "Interculturalitat", "Igualtat i relacions afectives", "Les xarxes socials", "Concert-debat", "No hi haurà més festes per Sant Valent", "Diversitat afectiva, sexual i de gènere", "Internet segura: disseny i creativitat", "Prevenició de conductes discriminatòries", "Aturem les violències masclistes" i "Assignatura empatia". Cada trobada de Mallorca acabà amb el lliurament de diplomes i una fotografia de grup amb autoritats.

A la trobada d'Eivissa es feren tallers organitzats per alguns professionals docents i TISOC (tècniques d'intervenció sociocomunitària) de l'illa. La trobada constà d'arribada i entrega de camisetes, dinàmica de presentació, mediació, creació d'un logotip i cercles de diàleg, presentació d'experiències: "Bones pràctiques per la millora de la convivència", salutació d'autoritats i tancament.

A les cinc trobades es lliurà una camiseta commemorativa de les trobades a alumnes i professors. La trobada constà de benvinguda, dinàmica de presentació, de coneixement, i de reflexió sobre la mediació a l'escola. Finalment es lliurà un diploma i una camiseta a cada participant.

Annex 4. Formacions sobre convivència dirigides a docents

La Conselleria d'Educació i Universitat ha duit a terme 175 accions formatives que han estat reconegudes (amb hores de formació per als docents) a través del Servei de Formació del Professorat.

Nombre i temàtica d'aquestes accions formatives:

- 33 d'educació emocional
- 28 de pràctiques restauratives i mediació
- 27 de convivència i cooperació en comunitat
- 22 d'atenció a la diversitat
- 21 d'igualtat i coeducació
- 13 de *mindfulness* o atenció plena
- 9 sobre el programa d'alerta escolar
- 8 d'assetjament i ciberassetjament
- 4 de diversitat sexual i Protocol trans
- 4 de tutoria a formació professional bàsica
- 3 sobre trastorns greus de conducta
- 2 de teatre social
- 1 de dol

De les 175 accions formatives se n'han fetes 95 a Mallorca (el 54 %), 40 a Menorca (el 23 %), 27 a Eivissa (el 15 %) i 5 a Formentera (el 3 %). D'altra banda hi ha hagut 8 accions d'àmbit autonòmic: Congrés Convivència, Innovació i Benestar Escolar: "més enllà de la teoria", "Formació de formadors en pràctiques restauratives", "El centre educatiu com a espai d'intervenció social", "Model SCERTS per treballar amb alumnat amb TEA", "La contenció mecànica i psicològica en els centres docents (II)", "Aplicació pràctica d'estratègies d'atenció primerenca basades en el model Denver", "Intervenció de l'equip específic d'atenció educativa a persones amb deficiència visual", "El suport conductual positiu per a alumnes amb problemes de conducta".

Annex 5. Reunions formatives fetes per Convivèxit

a. Formació en detecció d'abús sexual infantil

El curs 2016-2017 es va signar l'Acord de col·laboració entre la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació i la Conselleria d'Educació i Universitat del Govern de les Illes Balears per fomentar i impartir formació al professorat en la detecció i notificació de casos de maltractament infantil.

La Direcció General de Menors i Famílies s'ha encarregat de la gestió de la formació pel curs 2017/18 i l'ICEE ha coordinat i supervisat aquestes formacions sobre detecció d'abús sexual que s'han dirigit especialment als nivells d'infantil (0-3) i (3-6) i primària (6-12):

Taula núm. 3. Formació contra l'abús sexual als docents de les Illes Balears.

CEP Palma	8 grups	Professionals docents de l'àmbit infantil (0-6) 208 assistents
Eivissa (UIB)	4 grups	
Menorca (Alaior, UIB)	4 grups	Professionals docents de l'àmbit de primària (6-12) 228 assistents
CEP Inca	4 grups	
CEP Manacor	4 grups	
Total	24 accions formatives	436 professionals docents

b. Formació en pràctiques restauratives i mediació

El curs 2017-2018 s'inicià amb la conferència de l'expert australià Terry O'Connell "Assetjament i violència filioparental. Les pràctiques restauratives, una forma de respondre a aquest desafiament" a l'auditori de la Conselleria d'Educació i Universitat, a la qual assistiren 200 docents, famílies i altres professionals. També es dugué a terme un curs, impartit per aquest mateix expert i una altra figura de reconegut prestigi internacional: Jean Schmitz.

Les 9 accions formatives puntuals oferides pel servei sobre aquesta temàtica s'han duit a terme als següents centres:

Taula núm. 4. Accions formatives fetes per Convivèxit.

Lloc	Centre	Participants
CC Artà	Reunió formativa sobre pràctiques restauratives	100 docents
CC La Milagrosa		
CEIP Bendinat		
CEIP Joan Veny i Clar		
IES Juníper Serra		
CEIP Anselm Turmeda		
Ajuntament de sa Pobla		215 membres de la comunitat educativa
Conferència de Terry O'Connell		
Sa Pobla, Can Peu Blanc	Assessorament formatiu per impulsar el servei de mediació	Comunitat educativa: 110 alumnes i 30 docents
Sineu, IES Sineu		
Inca, IES Berenguer d'Anoia		
Palma, Es Liceu		
Palma, CC Lladó		

D'altra banda, a més de les trobades de mediadors esmentada anteriorment i d'una formació de 18 hores feta a Eivissa ("Creació i manteniment d'un Servei de Mediació Escolar") amb 27 docents inscrits, 5 centres més ens han demanat suport per impulsar els serveis de mediació.

Com s'ha dit, s'han fet 28 formacions homologades de formació del professorat i també una formació de pràctiques restauratives al CEP de Palma, i un curs en línia per a formadors de PR per arribar a tots els interessats de les diferents illes.

Els centres que han duit a terme formacions de docents en pràctiques restauratives han estat el CEIP Urbanitzacions, el CEIP Son Rullan, el CEIP Porta des Moll, el CEIP Nostra Senyora de Jesús, el CEIP S'Albufera, l'IES Santa Maria, el CC Sagrat Cor, el CEIP Bendinat, l'IES Francesc de Borja Moll, el CEIP Xaloc, el CEIP Camilo José Cela, el CEIP Can Pastilla, l'IES Baltasar Porcel, el CC Sant Francesc de Sales, el CEIP Mare de Déu del Carme, el CEIP Santa Eulàlia, el CEIP El Terreno, el CEP Marian Aguiló i el CC Ramon Llull.

c. Suport als plans de convivència

S'han fet 16 reunions informatives, 10 dirigides a docents i 6 a la comunitat educativa (polícies tutors i educadors socials).

Taula núm. 5. Reunions informatives de suport als plans de convivència i de coeducació.

Lloc	Centres educatius convocats	Tipus de formació
Menorca (Es Mercadal)	Tots els centres de primària i secundària de l'illa de Menorca	Reunions informatives per presentar el Pla de Convivència i la memòria de convivència 2016-2017 de Convivèxit, impulsar la coeducació i per fomentar el coneixement i l'intercanvi d'experiències entre els centres docents
Eivissa (seu UIB)	Tots els centres de primària i secundària d'Eivissa i Formentera	
Palma (CEP Palma)	Tots els centres de primària i secundària de la zona (3 grups)	
Porreres	Tots els centres de primària i secundària de la zona de Manacor	
Centres docents	4 assessories de convivència: IES Aurora Picornell, CEIP Simó Ballester, IES Binissalem i CC Manjón	
Polícies tutors	3 accions formatives sobre el funcionament de centres i la convivència	
IMAS	3 accions formatives sobre la convivència als centres dirigides a educadors socials	
TOTAL	16 accions formatives dirigides a 210 coordinadors de convivència i agents d'igualtat	

A més a més, s'ha fet un curs dirigit a 30 coordinadors de convivència ("Compartim el que feim: convida en positiu a l'escola"), de 20 hores, i s'ha impulsat una acció formativa de 22 hores ("Teatre social, una eina per a la prevenció de la convivència i l'aprenentatge a l'aula"), amb 28 docents assistents

d. Formació en prevenció, detecció i tractament a les escoles de l'assetjament entre iguals i el ciberassetjament.

S'ha continuat amb el pla de formació del protocol de prevenció, detecció i intervenció en assetjament escolar iniciat el curs 2015-2016 amb 7 formacions sobre el protocol i dues formacions de programes de cibermentors "Bon ús d'Internet: programa d'alumnes ajudants" (Inca) i "Programa d'alumnes ajudants i cibermentors" (Eivissa).

Taula núm. 6. Formació en assetjament entre iguals.

CEP	Centres educatius	Tipus de formació
Palma	Formació àmbit Mallorca	Prevenició, detecció i intervenció en l'assetjament escolar
	Formació àmbit Mallorca	
	Formació àmbit Mallorca	
Inca	Formació àmbit Mallorca	
Manacor	Formació àmbit Mallorca	
Menorca	Formació àmbit Menorca	
Eivissa	Formació àmbit Pitiüses	
TOTAL	7 formacions	155 docents aprox.

37

S'ha informat del protocol a tots els coordinadors de convivència de les Illes Balears en la reunió informativa de convivència. També hem fet accions formatives puntuals als 7 grups del Màster de Formació del Professorat de Secundària i una al CEIP de Pràctiques.

Taula núm. 7. Reunions formatives sobre assetjament o ciberassetjament entre iguals.

Lloc	Centres educatius	Tipus de formació
Cala Rajada	Cala Rajada	Prevenició, detecció i intervenció en l'assetjament escolar
Palma	Formació d'orientadors. Conselleria d'Educació i Universitat	
Alcúdia	Trobada cibermentors. Alcúdia IBJove	
Palma	Màster de Formació del Professorat UIB (7 grups)	
Maó	Xerrada famílies InJove Menorca	
Palma	CEIP de Pràctiques	
TOTAL	12 formacions	

e. Formació en el Protocol trans

A més de la formació en el Protocol trans, les 21 formacions en coeducació i les 3 en diversitat sexual i de gènere, s'han fet tres actuacions formatives puntuals per explicar el Protocol trans.

Taula núm. 8. Formació en el Protocol trans.

Localitat	Centres educatius	Tipus de formació
Marratxí	CIFP Son Llebre	Protocol trans
Sineu	IES Sineu	
Ariany	CEIP Ariany	

Annex 6. Demandes fetes sobre assetjament escolar i violència masclista. Casos trans coneguts.

Taula núm. 9. Demandes ateses per *Convivèxit*

Curs escolar	Demandes ateses per l'Institut de Convivència	Demandes iniciades per presumpte assetjament o ciberassetjament	Violència masclista	Alumnat trans conegut
2013-2014	57	51 % (29)		
2014-2015	75	60 % (45)		
2015-2016	261	49 % (130)		6
2016-2017	301	32,55% (98)	1	11
2017-2018	351	30% (105)	8 +4	27

Taula núm. 10. Demandes ateses per assetjament i illa de procedència.

Demandes per illa	Casos atesos per assetjament 17/18
Mallorca	84(80%)
Menorca	11 (10,5%)
Eivissa	8 (7,6%)
Formentera	2 (1,9%)

Taula núm. 11. Persona que fa la demanda d'assetjament

Persona que fa la demanda	Casos iniciats per assetjament	Percentatge per sectors
Pare, mare o ambdós	32	30 % de les demandes provenen de la família
Membre de l'equip directiu	62	65 % de les demandes provenen del centre, o d'Inspecció Educativa o d'altres serveis de la Conselleria
Membre de l'equip d'orientació o suport		
Inspecció/Conselleria	7	

Taula núm. 12. Nivell educatiu de la demanda d'assetjament

Nivell educatiu	Casos atesos per assetjament 17/18
Primària	58 (55,2%)
Secundària	39 (37,1%)
Infantil	2 (1,9%)
Sense informació/altres	6 (5,7%)
Total	100 %

Aquest curs, així com l'anterior, mostren una baixada del percentatge del nombre de demandes que es fan al nostre Servei. El fet de disposar d'un protocol ha ajudat els centres a l'hora de donar respostes de prevenció, detecció i actuació.

Falta una major sensibilització i formació en temes de violència masclista per poder detectar aquestes situacions. També és necessari fer una major sensibilització en la detecció de l'assetjament per motius d'LGTBI fòbia.

Annex 7. Coordinacions i col·laboracions entre institucions

Àmbit internacional

- Participació al Growing Meeting Educate Nonviolent Conflict Management for Teachers. Erasmus Plus Brussel·les, representant Espanya, juntament amb l'Associació Cultura de la Pau, el maig 2018.

Àmbit estatal

- Assistència al congrés “Acción Magistral”. Madrid, setembre de 2017
- Participació a la jornada “Intercambia igualdad” i presentació d'experiència amb l'IBDona. MEC, Madrid, octubre de 2017.
- Assistència a les jornades “Edusiona't”, organitzades per l'Oberaxe. València, octubre de 2017.
- Participació al “Seminari de formació sobre diversitat sexual, familiar i d'identitat de gènere en contextos educatius”, organitzat per la Subdirecció General per a la Igualtat de Tracte i la No-Discriminació de l'Institut de la Dona i per a la Igualtat d'Oportunitats (Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat). Saragossa, octubre de 2017.
- Assistència a les jornades “Abrazar la diversidad, una responsabilidad educativa”. Saragossa, octubre 2017.
- Coordinació amb el Centre Nacional d'Innovació i Investigació Educativa, Madrid.
- Coordinació amb serveis anàlegs d'altres CCAA, especialment per al Congrés Convivència, Innovació i Benestar Escolar.
- Participació a una reunió amb la Fundació FC Barcelona per donar a conèixer el protocol d'assetjament entre iguals a les Illes Balears i valorar sinergies conjuntes. Barcelona, abril de 2018.

Àmbit autonòmic

- Coordinació amb la Direcció General de Menors i Famílies: Comissió Interdisciplinària de Maltractament a Menors, recursos respecte de l'abús sexual (RUMI, abús sexual infantil, etc.), programes de menors i famílies, programa d'atenció a víctimes d'assetjament escolar i programes d'intervenció en menors infractors.
- Participació en el grup de treball Detecció i Notificació de la Comissió Interinstitucional d'Avaluació i Seguiment del Protocol Marc Interdisciplinari d'Actuacions en Casos de Maltractament Infantil a les Illes Balears.
- Coordinació i formació del COPIB (Col·legi Oficial de Psicòlegs de les Illes Balears) quant al protocol d'assetjament.
- Assistència a les Jornades Atura't: “Deu anys d'experiència en avaluació i tractament d'agressors sexuals adolescents”, organitzades per la DGMF de la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació. Palma, maig de 2018.

- Col·laboració amb l'entitat RANA.
- Coordinació amb l'Oficina del Defensa dels Drets dels Menors (ODDM).
- Coordinació amb els recursos de protecció de menors dels consells insulars.
- Coordinació amb el programa de policia tutor i els directors dels centres per a la prevenció del radicalisme. Setembre-octubre de 2017.
- Coordinació amb la Policia Local de Palma per conscienciar de la necessitat d'incrementar els policies tutors de Palma.
- Col·laboració i coordinació amb els policies tutors en la resolució de demandes i participació en la comissió mixta Policia Tutor-Educació.
- Coordinació amb la Fiscalia de Menors en casos concrets.
- Col·laboració amb la UIB entre els departaments d'Educació i amb la FUEIB per a l'elaboració d'una rèplica de l'*Estudi per la convivència escolar a l'ESO*. Col·laboració en la difusió del protocol d'assetjament entre iguals i altres mesures de convivència al Màster de Formació del Professorat i al Curs Oficial de Formació Pedagògica i Didàctica Equivalent.
- Coordinació amb l'IBDona respecte al pacte contra les violències masclistes.
- Participació i presentació de la comunicació "Cap a la coeducació" a les jornades de l'IBDona de formació "Estratègies per a la coordinació interinstitucional i la intervenció amb víctimes de violències masclistes". Hospital Son Llàtzer (Palma), novembre de 2017.
- Participació a les II Jornades Cap a la Coeducació a les Comunitats Educatives amb la comunicació compartida amb l'IBDona "Polítiques coeducatives a les Illes Balears". UIB, Palma, juny de 2018
- Participació a la taula de treball del Pla Autonomàmic d'Abordatge de la Prostitució i la Lluita contra el Tràfic de Dones i Nines per a l'Explotació Sexual a les Illes Balears, organitzada per l'IBDona. Juny de 2018.
- Participació en la constitució de la Comissió Territorial de Prevenció de Violència de Gènere als Centres Educatius, organitzada per l'Àrea d'Igualtat, Joventut i Drets Cívics de l'Ajuntament de Palma. Juny de 2018.
- Col·laboració amb el projecte ICI (Intervenció Comunitària Intercultural), en què participen la Fundació Bancària La Caixa, l'Ajuntament de Palma i l'associació GREC. També hi ha col·laborat l'IBDona.
- Col·laboració amb els serveis socials de l'Ajuntament de Manacor amb el projecte de Comunicació Audiovisual amb Joves i Coeducació.
- Col·laboració amb la fundació IRES en el servei d'atenció a víctimes o agressors de violència entre parelles.
- Coordinació amb la Direcció General de Coordinació de la Conselleria de Presidència per a la sensibilització i difusió de la Llei LGTBI.
- Participació en el Consell de Lesbianes, Gais, Trans, Bisexuals i Intersexuals de les Illes Balears (Consell d'LGTBI).
- Coordinació amb el grup d'experts i associacions per a l'avaluació del Protocol trans. Col·laboració amb Chrysallis i Ben Amics.
- Col·laboració amb l'Associació de Pràctiques Restauratives de les Illes Balears.

- Trobada amb els centres de la Mancomunitat del Pla de Mallorca per parlar del programa Refer.
- Col·laboració amb IBJove en projectes de prevenció per a la trobada de cibermentors, formació de professorat i dia d'Internet Segura.
- Col·laboració amb l'Observatori del Suïcidi de la Conselleria de Sanitat. Col·laboració amb altres serveis de l'àmbit de la salut.
- Participació en la Plataforma d'Oci de Qualitat a les Illes Balears, de la Conselleria de Salut.
- Participació a la taula rodona de la Jornada sobre Tecnologies Digitals i Riscos Associats. Hospital Son Llàtzer, Palma, novembre de 2017.
- Coordinació amb la FAPA per treballar una línia conjunta de formació família-escola.
- Col·laboració amb la FEIAB (Federació d'Entitats d'Atenció a la Infància i Adolescència Balear) en l'organització de les Jornades d'Experiències entre Centres Escolars i la FEIAB. "Encontre de professionals d'escoles, instituts i programes de protecció i justícia juvenil", al Temple, Palma, octubre de 2017.
- Col·laboració amb la Taula d'Infància de Son Roca (treball en xarxa sobre les necessitats dels infants i el jovent de la barriada). Projecte socioeducatiu Naüm. Novembre de 2017.
- Col·laboració amb el British Council en la difusió de material didàctic de convivència (prevenció de l'assetjament, per exemple) en anglès.
- Assistència a la jornada "Els drets d'LGTBI, una realitat per conquerir arreu del món", organitzada per la Direcció General de Cooperació. CaixaForum, Palma, desembre de 2017.
- Participació a Stop Racisme (Projecte de Prevenció i Erradicació del Racisme i la Xenofòbia a Palma) i al fòrum Comunicació, Educació i Ciutadania, impulsat per Enginyeria Sense Fronteres de les Illes Balears, i assistència a les II Jornades Stop Racisme Palma, organitzades per l'Àrea d'Igualtat, Joventut i Drets Cívics de l'Ajuntament de Palma. Març de 2018.
- Assistència a la II Jornada Qualitat per a la Innovació, organitzada pel Programa de Gestió de Qualitat i Millora Contínua de la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres, UIB. Gener de 2018.
- Coordinació amb la Direcció General d'Esports i Joventut (Conselleria de Cultura, Participació i Esports), federacions esportives i l'ODDM en l'elaboració d'un protocol d'actuació per garantir la convivència a l'esport balear.
- Col·laboració amb el Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació per a les trobades d'alumnes mediadors, entre d'altres.
- Participació en la Comissió Tècnica d'Acol·lida a Persones Refugiades de la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació.
- Col·laboració amb l'associació Asperger Balears i assistència a la inauguració de la nova seu.

Coordinacions internes

- Coordinació amb totes les direccions generals de la Conselleria d'Educació i Universitat per fer el seguiment del Pacte contra les violències masclistes "Reacció" (direccions generals d'Innovació Educativa, de Formació del Professorat i Formació Professional, de Planificació i Organització de Centres, de Personal Docent i d'Universitat, i la Secretaria General, amb la col·laboració de l'IBDona i de la Direcció General de Coordinació de la Conselleria de Presidència).
- Coordinació amb l'IAQSE per l'assessoria de qualitat i convivència.
- Coordinació entre la Direcció General d'Innovació i Comunitat Educativa i la Direcció General de Planificació i Serveis Socials per fer el seguiment del programa TISOC (Tècnic d'Intervenció Sociocomunitària). Coordinació amb el Servei d'Atenció a la Diversitat per fer el seguiment del protocol d'absentisme. Palma, desembre de 2017.
- Coordinació amb la Direcció General de Formació Professional i Formació del Professorat en aspectes formatius de convivència i de promoció de la igualtat de gènere. Coordinació amb els centres de professorat en el disseny i col·laboració en formacions.
- Coordinació amb el Departament d'Inspecció Educativa i els Serveis Jurídics respecte dels objectius de convivència i coeducació, resolució de demandes i aplicació de protocols.
- Coordinació amb l'EOEP de Manacor per a l'elaboració de projectes socials relacionats amb convivència per part dels PTSC.
- Participació amb un taller de pràctiques restauratives a les jornades formatives "El centre educatiu com a espai d'intervenció social", organitzades pel Servei d'Atenció a la Diversitat. Febrer de 2018.
- Participació a les II Jornades per a Directius Escolars amb una comunicació sobre mediació, organitzades per la CECE Balears (Associació de Centres d'Ensenyament). Palma, març de 2018.
- Assistència a les Jornades Antibullying, organitzades pels IES de Calvià. Casal de Peguera, Calvià, març de 2018.
- CEIB, Consell Escolar de les Illes Balears, presentació de la memòria de Convivèxit 2016-2017.